

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

20.11.2012

EP-PE_TC1-COD(2010)0383

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 20. novembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (uuesti sõnastatud)
(EP-PE_TC1-COD(2010)0383)

PE 498.626

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 20. novembril 2012. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 67 lõiget 4 ning artikli 81 lõike 2 punkte a, c ja e,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

ning arvestades järgmist:

- (1) **21. aprillil 2009 võttis komisjon vastu aruande** nõukogu 22. detsembri 2000. aasta **määruse** (EÜ) nr 44/2001 (kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades)³ **kohaldamise kohta. Aruandes järeldati, et üldiselt toimib kõnealune määrus rahuldavalt, kuid on soovitatav tõhustada selle teatavate sätete kohaldamist, hõlbustada veelgi kohtuotsuste vaba liikumist ja parandada veelgi õiguskaitse kättesaadavust.** Kuna sellesse tuleb teha **mitmeid** muudatusi, tuleks **kõnealune määrus** selguse huvides uuesti sõnastada.

¹ ELT C 218, 23.7.2011, lk 78.

² Euroopa Parlamendi 20. novembri 2012. aasta seisukoht.

³ EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1.

- (2) *Euroopa Ülemkogu võttis 10.–11. detsembril 2009 Brüsselis toimunud kohtumisel vastu uue mitmeaastase programmi „Stockholmi programm – avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel”¹ (programm). Kõnealusel programmis oli Euroopa Ülemkogu seisukohal, et kõigi vahemeetmete (välisriigi kohtuotsuste täidetavaks tunnustamise menetlus) tühistamise protsessi tuleks programmi kehtivusajal jätkata. Samal ajal peaksid välisriigi kohtuotsuste täidetavaks tunnustamise menetluse tühistamisega kaasnema mitmed kaitsemeetmed.*
- (3) Liit on seadnud eesmärgiks säilitada ning arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, lihtsustades *muu hulgas* õiguskaitselise kättesaadavust eelkõige tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste ja kohtuväliste otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kaudu. Sellise ala järkjärguliseks loomiseks *peab* liit võtma eelkõige siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed seoses õigusosalase koostööga *piiriülese toimega* tsiviilasjades.
- (4) Teatavad erinevused kohtualluvust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevates siseriiklikes eeskirjades takistavad siseturu häireteta toimimist. Olulised on sätted, millega ühtlustatakse kollisiooninormid kohtualluvuse kohta tsiviil- ja kaubandusajades ning tagatakse, et *liikmesriigis tehtud* kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne.

¹ *ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.*

- (5) *Niisugused sätted kuuluvad* õiguslase koostöö valdkonda tsiviilasjades Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 81 tähenduses.
- (6) Selleks et saavutada tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste vaba liikumine, on vajalik ja asjakohane, et kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise eeskirju reguleeritaks liidu õigusaktiga, mis on siduv ja vahetult kohaldatav.

- (7) 27. septembril 1968 sõlmisid Euroopa ühenduste toleaeagsed liikmesriigid Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 220 neljanda taande alusel Brüsseli konventsiooni kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades, mida on *hiljem* muudetud konventsioonidega uute liikmesriikide *ühinemisel kõnealuse konventsiooniga* (edaspidi „1968. aasta Brüsseli konventsioon”)¹. 16. septembril 1988 sõlmisid *tolleaeagsed Euroopa ühenduste* liikmesriigid ja *teatavad* EFTA riigid Lugano konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades² (*edaspidi „1988. aasta Lugano konventsioon”*), mis on 1968. aasta Brüsseli konventsiooni paralleelkonventsioon. *1988. aasta Lugano konventsiooni hakati Poola suhtes kohaldama 1. veebruaril 2000.*

¹ EÜT L 299, 31.12.1972, lk 32, EÜT L 304, 30.10.1978, lk 1, EÜT L 388, 31.12.1982, lk 1, EÜT L 285, 3.10.1989, lk 1, EÜT C 15, 15.1.1997, lk 1. Konsolideeritud tekst EÜT C 27, 26.1.1998, lk 1.

² *EÜT L 319, 25.11.1988, lk 9.*

- (8) 22. detsembril 2000 võttis nõukogu vastu määruse (EÜ) nr 44/2001, millega asendati **1968. aasta** Brüsseli konventsioon ***ELi toimimise lepinguga hõlmatud liikmesriikide territooriumide puhul*** kõikide liikmesriikide vahel peale Taani. ■ Otsusest 2006/325/EÜ¹ tulenevalt sõlmis ühendus Taaniga lepingu, millega tagatakse määruse (EÜ) nr 44/2001 kohaldamine Taanis. 1988. aasta Lugano konventsiooni on muudetud ■ tsiviil- ja kaubandusajade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooniga² (***edaspidi „2007. aasta Lugano konventsioon”***), mille sõlmisid 30. oktoobril 2007 ***Luganos ühendus***, Taani, Island, Norra ja Šveits. ■
- (9) ***1968. aasta Brüsseli konventsiooni kohaldatakse jätkuvalt liikmesriikide nende territooriumide suhtes, mis kuuluvad kõnealuse konventsiooni territoriaalsesse kohaldamisalasse, kuid mis jäävad käesoleva määruse kohaldamisalast välja vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 355.***

■

¹ ***ELT L 120, 5.5.2006, lk 22.***

² ***ELT L 147, 10.6.2009, lk 5.***

- (10) Käesoleva määruse reguleerimisala peaks hõlmama kõiki peamisi tsiviil- ja kaubandusasju peale teatavate selgelt määratletud asjade, *eelkõige ülalpidamiskohustuste, mis tuleks* nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 4/2009 (kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes)¹ vastuvõtmisest *tulenevalt käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta* ■ .
- (11) *Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks liikmesriikide kohtuteks pidada mitme liikmesriigi ühiseid kohtuid, näiteks Beneluxi kohus, kui ta mõistab õigust käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvates asjades. Seepärast tuleks kõnealuste kohtute otsuseid tunnustada ja täita vastavalt käesolevale määrusele.*

¹ *ELT L 7, 10.1.2009, lk 1.*

- (12) Käesolevat määrust *ei tuleks kohaldada* vahekohtumenetluse suhtes **■**. *Käesolev määrus ei tohiks mingil viisil takistada liikmesriigi kohtutel, kuhu pöörduti seoses asjaga, mille suhtes on poolte vahel sõlmitud vahekohtu kokkulepe, suunamast pooli vahekohtusse või peatamast või lõpetamast kohtumenetlust ja analüüsivast nende siseriikliku õiguse kohaselt, kas vahekohtu kokkulepe on tühine, mitte toimiv või seda ei ole võimalik täita.*

Käesolevas määruses sätestatud tunnustamist ja täitmist käsitlevaid eeskirju ei tuleks kohaldada liikmesriigi kohtu tehtud otsuse suhtes, mis käsitleb seda, kas vahekohtu kokkulepe on tühine, mitte toimiv või seda ei ole võimalik täita, olenemata sellest, kas kohus tegi selle kohta otsuse põhi- või eelkõigsusena.

Teiselt poolt, kui käesoleva määruse või siseriikliku õiguse kohaselt pädev liikmesriigi kohus on otsustanud, et vahekohtu kokkulepe on tühine, mitte toimiv või seda ei ole võimalik täita, ei tohiks see välistada asja sisulise osa kohta tehtud kohtuotsuse tunnustamist ning – olenevalt juhtumist – selle täitmist vastavalt käesolevale määrusele. See ei tohiks piirata liikmesriikide kohtute pädevust teha otsuseid vahekohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta kooskõlas 10. juunil 1958 New Yorgis sõlmitud välisriigi vahekohtu otsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooniga (edaspidi „1958. aasta New Yorgi konventsioon“), mis on käesoleva määruse suhtes ülimuslik.

Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada ühegi hagi ega jätkumenetluse suhtes, mis puudutab eelkõige vahekohtu asutamist, vahekohtunike volitusi, vahekohtumenetluse läbiviimist või kõnealuse menetluse mis tahes muid aspekte, ega vahekohtuotsuse tühistamise, läbivaatamise, edasikaebamise, tunnustamise või täitmise nõude või kohtuotsuse suhtes.

- (13) *Menetluste, mille suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, ja liikmesriigi territooriumi vahel peab olema seos. Järelikult tuleks kohtualluvuse ühiseeskirju kohaldada põhimõtteliselt siis, kui kostja alaline elukoht on liikmesriigis.*
- (14) *Kostja suhtes, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, tuleks üldiselt kohaldada siseriiklikke kohtualluvuse eeskirju, mis kehtivad selle liikmesriigi territooriumil, kelle kohtusse pöördui. Tarbijate ja töötajate kaitse tagamiseks, liikmesriikide kohtute pädevuse kindlustamiseks olukordades, kus neil on erandlik kohtualluvus, ning poolte autonoomia austamiseks tuleks siiski käesoleva määruse teatavaid kohtualluvuse eeskirju kohaldada kostja alalisest elukohast olenemata.*

- (15) Kohtualluvuse eeskirjad peaksid olema hästi prognoositavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga. Seepärast peaks alati olema tagatud kohtualluvus kostja elukoha alusel, välja arvatud teataval täpselt määratletud juhtudel, kui **vaidluse** sisu või poolte autonoomia eeldab teistsugust seost. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida vastuolulist kohtualluvust, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt kindlaks määratud.
- (16) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvuse määramisel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele. Tihe seos peaks tagama õiguskindluse ja **hoidma** ära **võimaluse, et** kostja **vastu esitatakse hagi** liikmesriigi kohtusse, mida ta ei **saanud** mõistlikult ette näha. See on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.

- (17) *Nõukogu 15. märtsi 1993. aasta direktiivi 93/7/EMÜ (liikmesriigi territooriumilt ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise kohta)¹ artikli 1 lõikes 1 määratletud kultuuriväärtuse omanikul peaks käesoleva määruse alusel olema võimalik esitada omandiõigusest tulenev tsiviilõiguslik väljaandmisnõue kultuuriväärtuse tagasisaamiseks selle paiga kohtutesse, kus kultuuriväärtus asub kohtusse pöördumise ajal. Niiugused menetlused ei tohiks piirata direktiivi 93/7/EMÜ alusel algatatud menethuste kohaldamist.*
- (18) Kindlustus-, tarbija- ja töölepingute puhul tuleks nõrgemat poolt kaitsta soodsamate kohtualluvuse eeskirjadega kui üldised eeskirjad.
- (19) Kui tegemist ei ole kindlustus-, tarbija- või töölepinguga, mille puhul on pädeva kohtu kindlaksmääramise vabadus piiratud, **tuleks** austada poolte lepinguvabadust, kui käesolevas määruses sätestatud erandliku kohtualluvuse alustest ei tulene teisiti.

¹ *EÜT L 74, 27.3.1993, lk 74.*

(20) *Kui tõusetub küsimus, kas liikmesriigi kohtu või kohtute kasuks sõlmitud kohtualluvuse kokkuleppe on sisu poolest tühine, tuleks kõnealune küsimus otsustada kokkuleppes määratud kohtu või kohtute asukoha liikmesriigi õiguse, sealhulgas kõnealuse liikmesriigi kollisiooninormide alusel.*

■

(21) Harmoonilise õigusemõistmise huvides tuleb samaaegsete menetluste võimalust vähendada miinimumini ja tagada, et *eri* liikmesriikides ei tehta vastuolulisi kohtuotsuseid. Paralleelsete menetluste ja seotud hagide lahendamiseks ning selleks, et ennetada probleeme, mis tulenevad siseriiklikest erinevustest seoses ajaga, mille jooksul saab kohtuasja pidada pooleliolevaks, *peaks* olema selge ja tõhus süsteem. Käesoleva määruse kohaldamiseks tuleks see aeg autonoomselt kindlaks määrata.

(22) *Selleks et suurendada erandlike kohtualluvuse kokkulepete tõhusust ja et hoida ära menetlustaktika kuritarvitamist, tuleb siiski näha ette erand üldisest paralleelsete kohtumenetluste eeskirjast, et tegeleda rahuldavalt eriolukorraga, kus võivad esile kerkida samaaegsed menetlused. Niisuguse olukorraga on tegemist, kui on pöördutud erandliku kohtualluvuse kokkuleppes määramata kohtu poole ning seejärel on pöördutud kokkuleppes määratud kohtu poole samal alusel ja samade poolte vahel esitatud hagiga. Niisugusel juhul peaks kohus, kuhu esimesena pöörduti, olema kohustatud peatama menetluse kohe, kui on pöördutud määratud kohtu poole, senikauaks kui viimati mainitud kohus teatab, et tal puudub pädevus erandliku kohtualluvuse kokkuleppe kohaselt. Eesmärgiks on tagada, et niisuguses olukorras on kokkuleppes määratud kohtul eelisõigus otsustada kokkuleppe kehtivuse üle ja selle üle, millises ulatuses kohaldatakse kokkulepet selle kohtu menetluses oleva vaidluse suhtes. Kokkuleppes määratud kohtul peaks olema võimalik jätkata menetlust sõltumata sellest, kas määramata kohus on juba teinud otsuse menetluse peatamise kohta või mitte.*

Kõnealune erand ei peaks kehtima olukorras, kus pooled on sõlminud vastuolulised erandliku kohtualluvuse kokkulepped või kus esimesena on pöördutud erandliku kohtualluvuse kokkuleppes määratud kohtu poole. Sellistel juhtudel tuleks kohaldada käesoleva määruse üldist paralleelsete kohtumenetluste eeskirja.

■

(23) *Käesoleva määrusega tuleks näha ette* paindlik kord, mis võimaldaks liikmesriikide kohtutel arvestada kolmandates riikides poolleiolevate menetlustega, pidades silmas eelkõige ■ seda, kas kolmandas riigis tehtud kohtuotsust on võimalik asjaomases liikmesriigis *selle liikmesriigi õiguse alusel* tunnustada ja täita, *ning nõuetekohast õigusemõistmist*.

(24) *Nõuetekohase õigusemõistmise arvessevõtmisel peaks asjaomase liikmesriigi kohus hindama menetluses oleva kohtuasja kõiki asjaolusid. Sellised asjaolud võivad hõlmata kohtuasja faktiliste asjaolude, poolte ja asjaomase kolmanda riigi vahelisi seoseid, staadiumit, kuhu kolmandas riigis läbiviidav menetlus on jõudnud selleks ajaks, kui menetlust liikmesriigi kohtus alustatakse, ning seda, kas võib eeldada, et kolmanda riigi kohus teeb kohtuotsuse mõistliku aja jooksul või mitte.*

Kõnealusel hindamisel võib kaaluda ka küsimust, kas kolmanda riigi kohtul on konkreetses kohtuasjas erandlik pädevus olukorras, kus liikmesriigi kohtul oleks selles asjas erandlik pädevus.

- (25) Ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete *mõiste peaks* sisaldama *näiteks* kaitsemeetmeid, mille eesmärk on hankida teavet või säilitada tõendeid, *millele on osutatud* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/48/EÜ (intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta)¹ artiklites 6 ja 7 . *See ei peaks* hõlmama meetmeid, mis ei ole kaitsva iseloomuga, nagu meetmed, millega nähakse ette tunnistaja ärakuulamine . *See ei tohiks pürata nõukogu 28. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1206/2001 (liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades)² kohaldamist.*
- (26) Vastastikune usaldus õigusemõistmise vastu liidus *õigustab põhimõtet, mille kohaselt tuleks ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsuseid tunnustada ilma erimenetluseta kõigis liikmesriikides. Lisaks õigustab kohtuotsuse täitmisele eelneva täidetavaks tunnustamise menetluse* kaotamist *liikmesriigis, kus kohtuotsusele tuginetakse või täitmist taotletakse*, eesmärk muuta piiriüleste kohtuvaidluste lahendamine kiiremaks ja odavamaks . Sellest tulenevalt tuleks liikmesriigi kohtu tehtud kohtuotsust kohelda kui otsust, mis on tehtud *taotluse saanud* liikmesriigis. .
- (27) *Kohtuotsuste vaba liikumise eesmärgi saavutamiseks tuleks liikmesriigis tehtud kohtuotsust tunnustada ja täita muus liikmesriigis isegi juhul, kui see on tehtud isiku suhtes, kellel ei ole üheski liikmesriigis alalist elukohta liikmesriigis.*

¹ ELT L 157, 30.4.2004, lk 45.

² EÜT L 174, 27.6.2001, lk 1.

- (28) *Kui kohtuotsus sisaldab meedet või määrust, mida taotluse saanud liikmesriigi õiguses ei tunta, tuleks seda meedet või korraldust, sealhulgas mis tahes selles esitatud õigust võimaluse korral kohandada meetmeks või korralduseks, millel on asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt samaväärne mõju ning sarnased eesmärgid. Kohandamise viisi ja teostaja peaks kindlaks määrama iga liikmesriik ise.*
- (29) *Taotluse saanud liikmesriigis muus liikmesriigis tehtud kohtuotsuse vahetu täitmine ilma täidetavaks tunnustamiseta ei tohiks seada ohtu kaitseõiguste järgimist. Seetõttu peaks isikul, kelle suhtes taotletakse kohtuotsuse täitmist, olema võimalik taotleda kohtuotsuse tunnustamisest või täitmisest keeldumist, kui tema arvates esineb vähemalt üks tunnustamisest keeldumise alus. See peaks hõlmama alust, mille kohaselt ei olnud tal võimalust end kaitsta, kui kohtuotsus tehti kriminaalmenetlusega seotud tsiviilasjas tagaselja. See peaks hõlmama ka aluseid, millele saaks tugineda taotluse saanud liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel Brüsseli konventsiooni artikli 59 kohaselt sõlmitud kokkuleppe alusel.*

(30) *Pool, kes vaidlustab muus liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmise, peaks võimaluse korral ja kooskõlas taotluse saanud liikmesriigi õigussüsteemiga saama tugineda samas menetluses lisaks käesolevas määruses sätestatud täitmisest keeldumise alustele ka siseriiklikus õiguses sätestatud keeldumise alustele selles õiguses sätestatud tähtaja jooksul.*

Kohtuotsuse tunnustamisest tuleks siiski keelduda üksnes juhul, kui esineb üks või mitu käesolevas määruses sätestatud keeldumise alust.

(31) *Kohtuotsuse täitmise vaidlustamise korral peaks taotluse saanud liikmesriigi kohtutel olema kogu vaidlustamismenetluse, sealhulgas edasikaebamise jooksul võimalik jätkata täitmist tingimustel, et täitmist piiratakse või määratakse kautsjoni tasumine.*

(32) *Selleks et teavitada isikut, kelle suhtes täitmist taotletakse, teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmisest, tuleks käesoleva määruse alusel väljastatud tunnistus, millele on vajaduse korral lisatud kohtuotsus, toimetada kõnealusele isikule kätte mõistliku aja jooksul enne esimese täitemeetme võtmist. Sellega seoses peaks esimene täitemeede tähendama esimest täitemeedet pärast kõnealust kättetoimetamist.*

-
- (33) Kui *ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed*, kehtestab kohus, kelle pädevusse kuulub asja sisuline lahendamine, tuleks tagada nende vaba liikumine *käesoleva määruse alusel*. *Ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mis kehtestati kõnealuse kohtu poolt, ilma et kostjalt oleks nõutud kohtusse ilmumist, ei tuleks siiski käesoleva määruse alusel tunnustada ega täita, välja arvatud juhul, kui meedet sisaldav otsus toimetatakse kostjale kätte enne täitmisele pööramist. See ei tohiks välistada kõnealuste meetmete tunnustamist ja täitmist siseriikliku õiguse alusel*. Kui *ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed, kehtestab liikmesriigi* kohus, kelle pädevusse ei kuulu asja sisuline menetlemine, peaks nende mõju piirduma *käesoleva määruse alusel* kõnealuse liikmesriigi territooriumiga. ■
- (34) Tuleks tagada *1968. aasta* Brüsseli konventsiooni, *määruse (EÜ) nr 44/2001* ja käesoleva määruse vaheline järjepidevus ning selleks tuleks ette näha üleminekusätted. Järjepidevust on vaja ka Euroopa Liidu Kohtu tõlgendustes *1968. aasta* Brüsseli konventsiooni ja seda asendavate määruste kohta.

- (35) *Austus liikmesriikide rahvusvaheliste kohustuste vastu tähendab seda, et käesolev määrus ei tohiks mõjutada konkreetseid küsimusi käsitlevaid konventsioone, mille osalised liikmesriigid on.*
- (36) *Ilma et see piiraks aluslepingutest tulenevaid liikmesriikide kohustusi, ei tohiks käesolev määrus mõjutada kolmanda riigi ja liikmesriigi vahel enne määruse (EÜ) nr 44/2001 jõustumise kuupäeva sõlmitud kahepoolsete konventsioonide ja lepingute kohaldamist, mis käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi.*
- (37) *Selleks et tagada käesoleva määruse kohaselt kohtuotsuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tunnustamise või täitmise seoses kasutatavate tunnistuste ajakohastamine, tuleks komisjonile anda ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I ja II lisa muutmiseks. Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*

- (38) *Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige harta artiklis 47 tagatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. ■*
- (39) *Kuna käesoleva määruse eesmärki ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.*

- (40) Ühendkuningriik ja Iirimaa osalesid ELi lepingule ja *tolleaegsele Euroopa Ühenduse asutamislepingule* lisatud protokoll (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta **■**) artikli 3 kohaselt määruse (EÜ) nr 44/2001 vastuvõtmisel ning kohaldamisel. ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud *protokoll nr 21* (Ühendkuningriigi ja Iirimaa *seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes*) *artikli 3* kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel **■**.
- (41) **■** ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud **■** protokoll *nr 22 (Taani seisukoha kohta)* artiklite 1 ja 2 kohaselt *ei osale Taani* käesoleva määruse vastuvõtmisel ning ilma et see piiraks Taani võimalust kohaldada määruse (EÜ) nr 44/2001 muudatusi, mis tulenevad 19. oktoobri 2005. aasta Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vahelise kohtualluvust ja kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist tsiviil- ja kaubandusajades käsitleva lepingu¹ artiklist 3, ei ole *see* tema suhtes siduv ega kohaldata,

■

¹ ELT L 299, 16.11.2005, lk 62.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

1. Käesolevat määrust kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes igat liiki kohtutes. Eelkõige ei kohaldata seda maksu-, tolli- ja haldusasjade suhtes *ega riigi vastutuse suhtes tegevuse või tegevusetuse eest riigivõimu teostamisel (acta iure imperii)*.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata:
 - a) füüsiliste isikute õigus- ja teovõime, abielusuhtest *või suhtele kohaldatava õiguse kohaselt abielule sarnase toimega suhtest* tulenevate varaliste õiguste suhtes;
 - b) pankrotimenetluse, maksejõuetute äriühingute või muude juriidiliste isikute likvideerimismenetluse, kohtumenetluse, kompromissi tegemise ja muude selliste menetluste suhtes;

- c) sotsiaalkindlustuse suhtes;
- d) vahekohtumenetluse suhtes ■ ;
- e) perekonna-, sugulus-, abielu- või hõimlussuhetest tulenevate ülalpidamiskohustuste suhtes;
- f) *testamentide ja pärimise, sealhulgas surma tagajärjel tekkivate ülalpidamiskohustuste suhtes.*

■

Artikkel 2

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kohtuotsus” – *liikmesriigi* kohtu lahend, sealhulgas *dekreet, määrus, otsus või täitemäärus, samuti* kohtuametniku otsus kohtukulude kohta.

III peatüki kohaldamisel hõlmab „kohtuotsus” ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mille on määranud käesoleva määruse kohaselt asja sisuliseks arutamiseks pädev kohus. *See ei hõlma ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mille kohus on määranud, ilma et kostjat oleks kohtuistungile kutsutud, välja arvatud juhul, kui meetme määramise otsus on kostjale kätte toimetatud enne täitmisele pööramist;*

I

- b) „kohtulik kokkulepe” – kokkulepe, mille *liikmesriigi* kohus on kinnitanud või mis on *liikmesriigi* kohtus menetluse käigus sõlmitud;
- c) „ametlik dokument” – dokument, mis on päritoluliikmesriigis ametlikult koostatud või ametliku dokumendina registreeritud ning mille ehtsus:
 - i) lähtub dokumendi allkirjast ja sisust ning
 - ii) on kindlaks tehtud ametiasutuse või muu selleks volitatud asutuse poolt;

- d) „päritoluliikmesriik” – liikmesriik, kus sõltuvalt asjaoludest on tehtud kohtuotsus, kinnitatud või sõlmitud kohtulik kokkulepe või ametlikult koostatud või ametliku dokumendina registreeritud ametlik dokument;
- e) „*taotluse saanud* liikmesriik” – liikmesriik, kus *tuginetakse kohtuotsuse tunnustamisele, või taotletakse* kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku dokumendi täitmist ■ ;
- f) „otsuse teinud kohus” – kohus, kes on teinud kohtuotsuse, *mille tunnustamist või täitmist taotletakse.*

Artikkel 3

Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab „kohus” järgmisi ametiasutusi asjades, milles neil on pädevus lahendada käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvaid küsimusi:

- a) *Ungaris lihtmenetluses tehtud maksekäskude (fizetési meghagyásos eljárás) puhul notarit (közjegyző),*
- b) *Rootsis lihtmenetluses tehtud maksekäskude (betalningsföreläggande) ja otsustatud elatisabi (handräckning) puhul Rootsi täiteametit (Kronofogdemyndighet).*

II PEATÜKK KOHTUALLUVUS

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 4

1. Käesoleva määruse kohaselt esitatakse hagi isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse sõltumata nende kodakondsusest.
2. Isikute suhtes, kes ei ole selle liikmesriigi kodanikud, kus on nende alaline elukoht, kohaldatakse selle liikmesriigi kodanike suhtes kehtivaid kohtualluvuse eeskirju.

Artikkel 5

1. Isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib hagi esitada teise liikmesriigi kohtusse üksnes käesoleva peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.

2. *Eelkõige ei kohaldata lõikes 1 osutatud isikute suhtes siseriikliku kohtualluvuse eeskirju, millest liikmesriigid peavad komisjoni artikli 76 lõike 1 punkti a kohaselt teavitama.*

Artikkel 6

1. *Kui kostja alaline elukoht ei ole üheski liikmesriigis, tehakse liikmesriigi kohtute pädevus kindlaks iga liikmesriigi oma õiguse kohaselt, kui artikli 18 lõikest 1, artikli 21 lõikest 2 ning artiklitest 24 ega 25 ei tulene teisiti.*
2. *Sellise kostja suhtes võib iga isik, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, oma kodakondsusest olenemata juhinduda samal viisil kui selle liikmesriigi kodanikud selles liikmesriigis kehtivatest kohtualluvuse eeskirjadest, eelkõige nendest, millest liikmesriigid peavad komisjoni artikli 76 lõike 1 punkti a kohaselt teavitama.*

2. jagu
Valikuline kohtualluvus

Artikkel 7

Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis:

- 1)
 - a) lepinguid puudutavates asjades selle paiga *kohtusse*, kus tuli täita asjaomane kohustus;
 - b) kui ei ole kokku lepitud teisiti, käsitatakse käesoleva sätte kohaldamisel asjaomase kohustuse täitmise kohana:
 - müügi puhul kohta liikmesriigis, kus lepingu kohaselt kaubad üle anti või kus need oleks tulnud üle anda,
 - teenuste osutamise puhul kohta liikmesriigis, kus lepingu kohaselt teenuseid osutati või kus neid oleks tulnud osutada;
 - c) kui alapunkt b ei kohaldu, kohaldatakse alapunkti a;

2) lepinguvälise kahju puhul selle paiga **kohtusse**, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda;

3) tsiviilõigusliku kahjutasu- või hüvitisnõude puhul, mille aluseks on kriminaalkorras menetletav tegu, **sellesse kohtusse**, kus menetletakse kriminaalasja, kui see kohus on tema suhtes kehtiva õiguse kohaselt pädev tsiviilasjades;

4) **direktiivi 93/7/EMÜ artikli 1 lõikes 1 määratletud kultuuriväärtuse omandiõigusest tuleneva tsiviilõigusliku väljaandmisnõude puhul, mille on esitanud kõnealuse eseme väljaandmist nõudev isik, selle paiga kohtutesse, kus kultuuriväärtus asub kohtusse pöördumise ajal;**

5) filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tuleneva vaidluse puhul selle paiga **kohtutesse**, kus filiaal, esindus või muu üksus asub;

- 6) *vaidluse puhul, mis on algatatud* seaduse alusel või kirjaliku dokumendiga või kirjalikult kinnitatud suulise kokkuleppega moodustatud usaldusühingu (*trust*) asutaja, *usaldusosaniku* või kasusaaja *vastu*, selle liikmesriigi *kohtusse*, kus on usaldusühingu (*trust*) asukoht;
- 7) vaidluses tasunõude üle veose või lasti päästmise eest, selle paiga *kohtusse*, kus asjaomane veos või last:
- a) on tasumise tagamiseks arestitud või
 - b) oleks võidud arestida, kuid anti kautsjon või muu tagatis,
- tingimusel et käesolevat sätet kohaldatakse üksnes juhul, kui väidetakse, et kostjal on veose või lasti suhtes õigusi või et tal olid sellised õigused päästmise ajal.

Artikkel 8

Isiku vastu, *kelle alaline elukoht on liikmesriigis*, võib esitada hagi ka:

- 1) juhul kui ■ kostjaid on mitu, selle paiga kohtusse, kus on neist ühe alaline elukoht, tingimusel et nõuded on sedavõrd tihedalt seotud, et eri menetlustest tulenevate vastuoluliste otsuste ohu vältimiseks oleks soovitav neid menetleda ning otsuseid teha üheskoos;
- 2) kolmanda isikuna tagatist või garantiid puudutava nõude või muu kolmandate isikute osalusega menetluse puhul kohtusse, kus menetletakse põhihagi, välja arvatud juhul, kui hagi on esitatud üksnes selleks, et viia isik välja selle kohtu alluvusest, kes oleks tema asjas pädev;
- 3) vastuhagi puhul, mille aluseks on sama leping või samad asjaolud, mis põhihagi puhul, põhihagi menetlevasse kohtusse;
- 4) lepinguid puudutavates asjades, mille menetlus on võimalik ühendada sama kostja vastu kinnisasjaõigust puudutavas asjas algatatud menetlusega, selle liikmesriigi kohtusse, kus kinnisasi asub.

Artikkel 9

Kui liikmesriigi kohus on käesoleva määruse kohaselt pädev laeva kasutamisest või käitamisest tuleneva vastutuse asjades, on see kohus või mõni asjaomase liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel selleks määratud teine kohus pädev ka vastutuse piiramise nõuete puhul.

3. jagu

Kohtualluvus kindlustusasjade puhul

Artikkel 10

Kindlustusasjades määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao kohaselt, ilma et see piiraks **artikli 6 või** artikli 7 punkti 5 kohaldamist.

Artikkel 11

1. Kindlustusandja vastu, *kelle alaline elukoht on liikmesriigis*, võib esitada hagi kas:
 - a) selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema alaline elukoht;
 - b) kui tegemist on kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku esitatud hagiga, muus liikmesriigis hageja alalise elukoha kohtusse, või
 - c) kui tegemist on kaaskindlustusandjaga, siis selle liikmesriigi kohtusse, kus on algatatud menetlus peakindlustusandja vastu.

2. Kindlustusandjat, kelle alaline elukoht ei ole üheski liikmesriigis, kuid kellel on ühes liikmesriigis filiaal, esindus või muu üksus, käsitatakse filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tulenevates vaidlustes selles liikmesriigis alalist elukohta omavana.

Artikkel 12

Vastutuskindlustuse või kinnisasja kindlustamise puhul võib esitada hagi kindlustusandja vastu ka selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud. Sama kehtib ka juhul, kui vallas- ja kinnisasi on hõlmatud ühise kindlustuspoliisiga ning sama juhtumi tõttu on kahjustada saanud mõlemad.

Artikkel 13

1. Vastutuskindlustuse puhul võib menetlusse, mille kahjustatud isik on algatanud kindlustatu suhtes, kaasata ka kindlustusandja, kui asjaomase kohtu suhtes kohaldatav õigus seda võimaldab.
2. Artikleid 10, 11 ja 12 kohaldatakse hagide suhtes, mille kahjustatud isik algatab otse kindlustusandja vastu juhul, kui sellised otsehagid on lubatud.
3. Kui sellistele otsehagidele kohaldatava õiguse kohaselt saab kindlustusvõtja või kindlustatu menetlusse kaasata, on nende puhul pädev sama kohus.

Artikkel 14

1. Ilma et see piiraks artikli 13 lõike 3 kohaldamist, võib kindlustusandja algatada menetluse üksnes selle liikmesriigi kohtus, kus on kostja alaline elukoht, olenemata sellest, kas tegemist on kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isikuga.
2. Käesoleva jao sätted ei mõjuta õigust esitada vastuhagi kohtusse, kus käesoleva jao kohaselt on lahendamisel põhihagi.

Artikkel 15

Käesoleva jao sätetest võib kõrvale kalduda üksnes kokkuleppe alusel,

- 1) mis on sõlmitud pärast vaidluse teket;
- 2) millega võimaldatakse kindlustusvõtjal, kindlustatul või soodustatud isikul algatada menetlus käesolevas jaos nimetamata kohtutes;

- 3) mille on sõlminud kindlustusvõtja ja kindlustusandja, kelle mõlema alaline või peamine elukoht oli kokkuleppe sõlmimise ajal samas liikmesriigis, ning mille kohaselt on asja lahendamiseks pädevad kõnealuse *liikmesriigi* kohtud isegi juhul, kui kahjustav sündmus leiab aset välismaal, tingimusel et selline kokkulepe ei ole vastuolus asjaomase *liikmesriigi* õigusega;
- 4) mis on sõlmitud kindlustusvõtjaga, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui kindlustus on kohustuslik või seotud liikmesriigis asuva kinnisasjaga; või
- 5) mis käsitleb kindlustuslepingut, kui see leping hõlmab üht või mitut artiklis 16 nimetatud riski.

Artikkel 16

Artikli 15 punktis 5 osutatud riskid on järgmised:

- 1) kahju, mis tekib:
 - a) laevadele, ranniku- või avamererajatistele või õhusõidukitele kaubanduslikel eesmärkidel kasutamise seotud riskist,

- b) teel olevatele kaupadele, v.a reisijate pagas, kui vedu toimub osaliselt või täielikult nimetatud laevade või õhusõidukitega;
- 2) vastutus, v.a reisijate kehavigastuste ja nende pagasi kaotuse või kahjustumise eest:
- a) mis tuleneb punkti 1 alapunktis a nimetatud laevade, rajatiste või õhusõidukite kasutamisest või käitamisest, ning õhusõidukite puhul niivõrd, kui võrd õhusõiduki registreerinud liikmesriigi õigus ei keela kokkuleppeid kohtualluvuse kohta selliste riskide kindlustamise puhul;
 - b) punkti 1 alapunktis b nimetatud teel oleva kauba kaotuse või selle kahjustumise eest;
- 3) majanduslik kahju, mis on seotud punkti 1 alapunktis a nimetatud laevade, rajatiste või õhusõidukite kasutamise või käitamisega, eelkõige lasti või prahiraha kaotusega;
- 4) punktides 1–3 nimetatud riskidega seotud risk;
- 5) punktides 1–4 olenemata kõik „suured riskid”, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu **25. novembri 2009. aasta** direktiivis 2009/138/EÜ (*kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta*) (*Solventsus II*)¹.

¹ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

4. jagu

Kohtualluvus tarbijalepingute puhul

Artikkel 17

1. Asjades, mis puudutavad lepinguid, mille isik on tarbijana sõlminud oma majandustegevusest või kutsealast sõltumatul eesmärgil, määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao alusel, ilma et see piiraks **artikli 6 ja** artikli 7 punkti 5 kohaldamist, kui tegemist on:
 - a) järelmaksuga kaupade müügilepinguga,
 - b) osamaksetena tasutava laenulepinguga või muud liiki krediitilepinguga, mis sõlmiti kaupade müügi rahastamiseks, või
 - c) muudel juhtudel lepinguga, mis on sõlmitud isikuga, kes tegeleb tarbija alalise elukoha liikmesriigis äri- või kutsetegevusega või kelle selline tegevus on mis tahes vahenditega suunatud nimetatud liikmesriiki või mitme liikmesriigi hulgas ka nimetatud liikmesriiki, ning kui leping kuulub sellise tegevuse raamesse.

2. Kui tarbija sõlmib lepingu poolega, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kuid kellel on filiaal, esindus või muu üksus mõnes liikmesriigis, loetakse see **liikmesriik** nimetatud filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tulenevate vaidluste puhul tema alaliseks elukohaks.
3. Käesolevat jagu ei kohaldata transpordilepingute suhtes, välja arvatud lepingud, mille alusel osutatakse summaarhinna eest kombineeritud veo- ja majutusteenust.

Artikkel 18

1. Tarbija võib alata menetluse teise lepingupoole vastu selle liikmesriigi kohtutes, kus on nimetatud poole alaline elukoht, või, **olenemata teise poole alalisest elukohast**, selle paiga kohtutes, kus on tarbija enese alaline elukoht.
2. Teine lepingupool võib alata menetluse tarbija vastu üksnes selle liikmesriigi kohtutes, kus on tarbija alaline elukoht.

3. Käesoleva artikli sätted ei mõjuta õigust esitada vastuhagi kohtusse, kus käesoleva jao kohaselt on lahendamisel põhihagi.

Artikkel 19

Käesoleva jao sätetest võib kõrvale kalduda üksnes kokkuleppe alusel:

- 1) mis on sõlmitud pärast vaidluse teket,
- 2) mis võimaldab tarbijal algatada menetluse käesolevas jaos nimetamata kohtutes, või
- 3) mille on sõlminud tarbija ja teine lepingupool, kelle mõlema alaline või peamine elukoht oli kokkuleppe sõlmimise ajal samas liikmesriigis, ning mille kohaselt on asja lahendamiseks pädevad kõnealuse liikmesriigi kohtud, tingimusel et selline kokkulepe ei ole vastuolus asjaomase liikmesriigi õigusega.

5. jagu

Kohtualluvus töölepingute puhul

Artikkel 20

1. Töölepinguid puudutavates asjades määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao kohaselt, ilma et see piiraks **artikli 6 ja** artikli 7 punkti 5 **ning tööandja vastu algatatud kohtumenetluse puhul** artikli 8 **punkti 1** kohaldamist.
2. Kui töötaja sõlmib töölepingu tööandjaga, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kuid kellel on filiaal, esindus või muu üksus mõnes liikmesriigis, loetakse see liikmesriik nimetatud filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tulenevate vaidluste puhul tööandja alaliseks elukohaks.

Artikkel 21

1. Tööandja vastu, **kelle alaline elukoht on liikmesriigis**, võib esitada hagi kas:
 - a) selle liikmesriigi kohtutesse, kus on tema alaline elukoht, või

b) teises liikmesriigis:

- i)** selle paiga kohtutesse, kus või kust kohast töötaja tavaliselt töötab, või selle paiga kohtutesse, kus ta viimati töötas, või
- ii)** kui töötaja ei tööta või ei töötanud tavaliselt ainult ühes riigis, siis selle paiga kohtutesse, kus asub või asus töötaja tööle võtnud ettevõtte.

2. Tööandja vastu, kelle alaline elukoht ei ole üheski liikmesriigis, võib hagi esitada liikmesriigi kohtusse vastavalt lõike 1 punktile b.

Artikkel 22

1. Tööandja võib algatada kohtumenetluse ainult töötaja alalise elukoha liikmesriigi kohtus.
2. Käesoleva jao sätted ei mõjuta õigust esitada vastuhagi kohtusse, kus käesoleva jao kohaselt on lahendamisel põhihagi.

Artikkel 23

Käesoleva jao sätetest võib kõrvale kalduda üksnes kokkuleppe alusel,

- 1) mis on sõlmitud pärast vaidluse teket või
- 2) mis võimaldab töötajal alata menetluse käesolevas jaos nimetamata kohtutes.

6. jagu

Erandlik kohtualluvus

Artikkel 24

Poolte alalisest elukohast olenemata allub asi erandlikult järgmistele liikmesriigi kohtutele:

- 1) menetluste puhul, mille esemeks on kinnisasjaõigus või kinnisasja üür või rent, selle liikmesriigi kohtutele, kus asjaomane asi asub. ■

Kui aga menetluse esemeks on kinnisasja üürimine ajutiseks isiklikuks kasutuseks maksimaalselt kuueks järjestikuseks kuuks, on pädevad siiski ka selle liikmesriigi kohtud, kus on kostja alaline elukoht, tingimusel, et üürnik on füüsiline isik ning nii üürileandja kui ka üürniku alaline elukoht on samas liikmesriigis ■ ;

■

- 2) menetluste puhul, mille esemeks on äriühingute, muude juriidiliste isikute või füüsiliste või juriidiliste isikute ühenduste asutamise või lõpetamise õiguspärasus või õigusvõime puudumine või nende organite ***otsuste kehtivus***, selle liikmesriigi kohtutele, kus on äriühingu, juriidilise isiku või ühenduse asukoht. Asukoha kindlakstegemisel kohaldab kohus oma rahvusvahelise eraõiguse sätteid;
- 3) menetluste puhul, mille esemeks on avalike registrite kannete kehtivus, selle liikmesriigi kohtutele, kus registrit peetakse;

- 4) menetluste puhul, mis seonduvad patentide, kaubamärkide, disainilahenduste või muude sarnaste hoiuleandmise või registreerimisele kuuluvate õiguste registreerimise või kehtivusega, olenemata sellest, kas küsimus tõusetub hagi või vastuväite vormis, selle liikmesriigi kohtutele, kus hoiulevõtmist või registreerimist taotletakse, kus see on toimunud või kus see loetakse toimunuks liidu õigusakti või rahvusvahelise konventsiooni tingimuste kohaselt.

Ilma et see piiraks 5. oktoobril 1973 Münchenis allakirjutatud Euroopa patentide väljaandmise konventsiooniga Euroopa Patendiametile antud pädevust, alluvad liikmesriigi kohtutele erandlikult asjad, mis puudutavad kõnealuse liikmesriigi suhtes väljaantud Euroopa patentide registreerimist või kehtivust;

- 5) menetluste puhul, mis seonduvad kohtuotsuste täitmisega, selle liikmesriigi kohtutele, kus otsus on täidetud või kuulub täitmisele.

7. jagu

Kokkuleppest tulenev kohtualluvus

Artikkel 25

1. Kui pooled, *olenemata sellest, kus on nende alaline elukoht*, on kokku leppinud, et konkreetsest õigussuhtest tulenenud või tuleneda võivate vaidluste lahendamiseks on pädev liikmesriigi kohus või kohtud, on see kohus või need kohtud pädevad, välja arvatud juhul, kui kõnealune kokkulepe on *sisulise kehtivuse poolest* asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt tühine. Kohtualluvus on erandlik, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti. Kohtualluvuse kokkulepe sõlmitakse kas:
 - a) kirjalikult või suuliselt kirjaliku kinnitusega;
 - b) vormis, mis vastab poolte vahel väljakujunenud tavale; või

- c) rahvusvahelise kaubanduse puhul vormis, mis vastab kaubandustavale, millest pooled olid või pidid olema teadlikud ning mis on asjaomase kaubanduse valdkonnas laialt tuntud ning mida selles valdkonnas tegutsevad asjakohast liiki lepingute pooled regulaarselt kasutavad.
2. Elektrooniliselt edastatud teave, mille puhul on võimalik kokkulepet alaliselt säilitada, võrdsustatakse kirjaliku vormiga.
 3. Liikmesriigi kohtul või kohtutel, kelle pädevus on määratud usaldusühingu (*trust*) asutamisdokumendiga, on asutaja, usaldusosaniku või kasusaaja vastu algatatud menetluste puhul erandlik pädevus, kui asi puudutab **kõnealuste** isikute suheteid või nende õigusi või kohustusi, mis tulenevad usaldusühingust (*trust*).
 4. Usaldusühingu (*trust*) asutamise kokkuleppe või dokumendi sätetel, millega pädevus kindlaks määratakse, ei ole õigusjõudu, kui need on vastuolus artikliga 15, 19 või 23, või kui on välistatud kohtute pädevus, kellele asi allub erandlikult artikli 24 kohaselt.

5. ***Kohtualluvuse kokkulepet, mis on osa lepingust, käsitatakse lepingu muudest tingimustest sõltumatu kokkuleppena.***

Kohtualluvuse kokkuleppe kehtivust ei saa vaidlustada üksnes seetõttu, et leping ei ole kehtiv.

Artikkel 26

1. Lisaks käesoleva määruse muudest sätetest tulenevale pädevusele on pädev ka see liikmesriigi kohus, kuhu kostja ilmub. Käesolevat sätet ei kohaldata juhul, kui isik on ilmunud kohtusse pädevuse vaidlustamiseks või kui artikli 24 kohaselt allub asi erandlikult teisele kohtule.
2. **█** 3. 4. või 5. jaos osutatud asjades, ***kus kostjaks on kindlustusvõtja, kindlustatu, kindlustuslepingu kohaselt soodustatud isik, kahjustatud isik, tarbija või töötaja, tagab*** kohus enne ***asja lõike 1 alusel menetluse võtmist, et kostjat teavitatakse õigusest kohtualluvus vaidlustada ning kohtusse ilmumise või ilmumata jätmise tagajärgedest.***

8. jagu

Kohtualluvuse ja lubatavuse kontrollimine

Artikkel 27

Kui liikmesriigi kohtule esitatakse hagi, mis puudutab olulises osas asja, mis **allub artikli 24** kohaselt **erandlikult teise liikmesriigi kohtutele**, deklareerib see kohus omal algatusel, et ta ei ole selles asjas pädev.

Artikkel 28

1. Kui kostja, **kelle alaline elukoht on liikmesriigis, vastu esitatakse hagi teise** liikmesriigi kohtusse ning ta ei ilmu kohtusse, **deklareerib see kohus omal algatusel, et ta ei ole asjas pädev, välja arvatud juhul, kui pädevus tuleneb käesoleva määruse sätetest.**

2. **Kohus** peatab ■ menetluse niikauaks, kuni on tõendatud, et kostjal on olnud võimalus menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument saada kätte piisavalt aegsasti, et ta oleks saanud end kaitsta, või on tõendatud, et selleks on võetud kõik vajalikud meetmed.
3. **Käesoleva artikli lõike 2** asemel kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1393/2007 (kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (dokumentide kättetoimetamine))¹ artiklit 19, kui menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument tuli kõnealuse määruse kohaselt ühest liikmesriigist teise toimetada.
4. Kui määrus (EÜ) nr 1393/2007 ei kohaldu, kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kätteandmise 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooni artiklit 15, kui kõnealuse konventsiooni kohaselt tuli menetluse algatamist käsitlevad või nendega võrdväärsed dokumendid **välisriiki toimetada**.

¹ ELT L 324, 10.12.2007, lk 79.

9. jagu

Lis pendens ja seotud menetlused

Artikkel 29

1. Kui eri liikmesriikide kohtutesse on esitatud hagid samal alusel ja samade poolte vahel, peatab kohus, kuhu pöörduti hiljem, menetluse omal algatusel seniks, kuni on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kuhu pöörduti esimesena, ilma et see piiraks artikli 31 lõike 2 kohaldamist.
2. Lõikes 1 osutatud juhtudel peab *muu* kohus, kuhu pöörduti ■ , teatama *selle kohtu* taotluse korral, *kuhu vaidlusega seoses pöörduti, viivitamata viimati nimetatud* kohtule tema poole *vastavalt artiklile 32* pöördumise kuupäeva ■ .
3. Kui on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kuhu pöörduti esimesena, loobub kohus, kuhu pöörduti hiljem, pädevusest esimese kohtu kasuks.

■

Artikkel 30

1. Kui eri liikmesriikide kohtutes on lahendamisel seotud menetlused, võivad kõik kohtud peale kohtu, kuhu pöörduti esimesena, oma menetlused peatada.
2. Kui menetlus on pooleli esimeses astmes kohtus, kuhu pöörduti esimesena, võivad ülejäänud kohtud poole taotlusel pädevusest loobuda, kui kohus, kuhu pöörduti esimesena, on kõnealustes menetlustes pädev ***ja kui asjaomase riigi õigus võimaldab neid menetlusi liita.***
3. Käesoleva artikli tähenduses loetakse menetlused seotuks, kui nad on sedavõrd tihedalt seotud, et eri menetlustest tulenevate vastuoluliste otsuste ohu vältimiseks oleks soovitatav neid menetleda ning otsuseid teha üheskoos.

Artikkel 31

1. Kui asi allub erandlikult mitmele kohtule, loobuvad kõik ülejäänud kohtud pädevusest selle kohtu kasuks, kuhu pöördui esimesena.
2. *Ilma et see piiraks artikli 26 kohaldamist, kui pöörduakse liikmesriigi kohtusse, kellele on artiklis 25 osutatud kokkuleppega antud erandlik pädevus, peatavad kõik ülejäänud liikmesriikide kohtud menetluse seni, kuni kohus, kuhu pöördui kokkuleppe alusel, teatab, et tal puudub pädevus kokkuleppe kohaselt.*
3. *Kui kokkuleppega määratud kohus on teinud kindlaks kokkuleppekohase pädevuse olemasolu, loobuvad ülejäänud liikmesriikide kohtud pädevusest selle kohtu kasuks.*
4. *Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata 3., 4. või 5. jaos osutatud asjades, kui hagejaks on kindlustusvõtja, kindlustatu, kindlustuslepingu kohaselt soodustatud isik, kahjustatud isik, tarbija või töötaja ning kokkulepe ei ole nimetatud jagudes sisalduvate sätete kohaselt kehtiv.*

Artikkel 32

1. Käesoleva jao kohaldamisel loetakse kohtusse pöördumine toimunuks:
 - a) ajal, mil kohtule esitatakse menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument, tingimusel et hageja teeb pärast seda vajaliku, et dokumendid kostjale kätte toimetada, või
 - b) kui dokument tuleb kätte toimetada enne kohtule esitamist, ajal, mil kättetoimetamise eest vastutav asutus selle kätte saab, tingimusel et hageja teeb pärast seda vajaliku, et dokument kohtule esitada.

Punktis b osutatud kättetoimetamise eest vastutav asutus on esimene asutus, kes saab dokumendid, mis tuleb kätte toimetada.

2. Lõikes 1 osutatud kohus ja kättetoimetamise eest vastutav asutus märgivad üles **█** vastavalt menetluse algatamist käsitleva dokumendi ***või samaväärse dokumendi*** esitamise või kättetoimetatavate dokumentide kättesaamise kuupäeva **█** .

█

Artikkel 33

1. **Kui kohtualluvus põhineb artiklil 4 või artiklitel 7, 8 või 9 ning kui sel ajal, kui liikmesriigi kohtusse pöörduiti, on kolmanda riigi kohtus** ■ **pooleli menetlus samal alusel ja samade poolte vahel, võib liikmesriigi kohus** *menetluse* **peatada** ■ **, kui:**

-
- a) *eeldatakse*, et kolmanda riigi kohus teeb ■ otsuse, mida on võimalik tunnustada ja vajaduse korral täita kõnealuses liikmesriigis, ning
 - b) liikmesriigi kohus leiab, et *peatamine on* nõuetekohase õigusemõistmise huvides ■ vajalik ■ .

-
2. Liikmesriigi kohus võib *menetlust jätkata*, kui ■ :

- a) menetlus kolmanda riigi kohtus on peatatud või lõpetatud,
 - b) liikmesriigi kohus peab ebatõenäoliseks, et menetlus kolmanda riigi kohtus viiakse lõpule mõistliku aja jooksul, *või*
 - c) *menetluse jätkamine* on vajalik nõuetekohase õigusemõistmise huvides.
3. Liikmesriigi kohus lõpetab menetluse ■ , kui menetlus kolmanda riigi kohtus on viidud lõpule ja on tehtud ■ kohtuotsus, *mida* on võimalik tunnustada ja vajaduse korral täita asjaomases liikmesriigis.
4. *Liikmesriigi kohus kohaldab käesolevat artiklit poole taotlusel või, kui see on siseriikliku õiguse kohaselt võimalik, omal algatusel.*

Artikkel 34

1. *Kui kohtualluvus põhineb artiklil 4 või artiklitel 7, 8 või 9 ning kui menetlus on kolmanda riigi kohtus pooleli sel ajal, kui liikmesriigi kohtusse pöörduti hagiga, mis on seotud kolmanda riigi kohtus menetletava hagiga, võib liikmesriigi kohus menetluse peatada, kui:*
 - a) *eri menetlustest tulenevate vastuoluliste otsuste ohu vältimiseks on soovitatav menetleda seotud hagnosis ning teha otsuseid koos,*
 - b) *eeldatakse, et kolmanda riigi kohus teeb otsuse, mida on võimalik tunnustada ja vajaduse korral täita kõnealuses liikmesriigis, ning*
 - c) *liikmesriigi kohus leiab, et peatamine on nõuetekohase õigusemõistmise huvides vajalik.*
2. *Liikmesriigi kohus võib menetlust jätkata, kui:*
 - a) *liikmesriigi kohus peab tõenäoliseks, et vastuoluliste otsuste ohtu enam ei ole;*

- b) menetlus kolmanda riigi kohtus on peatatud või lõpetatud;*
 - c) liikmesriigi kohus peab ebatõenäoliseks, et menetlus kolmanda riigi kohtus viiakse lõpule mõistliku aja jooksul; või*
 - d) menetluse jätkamine on vajalik nõuetekohase õigusemõistmise huvides.*
- 3. Liikmesriigi kohus võib menetluse lõpetada, kui menetlus on kolmanda riigi kohtus lõpule viidud ja on tehtud kohtuotsus, mida on võimalik tunnustada ja vajaduse korral täita asjaomases liikmesriigis.*
- 4. Liikmesriigi kohus kohaldab käesolevat artiklit poole taotlusel või, kui see on siseriikliku õiguse kohaselt võimalik, omal algatusel.*

10. jagu

Ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed

Artikkel 35

Liikmesriigi kohtutelt võib taotleda selle liikmesriigi õigusega ettenähtud ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete kehtestamist isegi juhul, kui kõnealuse liikmesriigi kohtud on asja sisuliseks arutamiseks pädevad.

III peatükk

TUNNUSTAMINE JA TÄITMINE

■

1. jagu

Tunnustamine

■

Artikkel 36

1. *Ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsust tunnustatakse teistes liikmesriikides ühegi erimenetluseta.*
2. *Huvitatud pool võib 3. jao 2. alajaos sätestatud korras taotleda, et tuvastataks artiklis 45 osutatud kohtuotsuse tunnustamisest keeldumise aluste puudumine.*
3. *Kui liikmesriigi kohtus toimuva menetluse tulemus sõltub sellest, kas kohtuotsuse tunnustamisest keeldutakse, kuulub see küsimus nimetatud kohtu pädevusse.*

Artikkel 37

1. Pool, kes soovib liikmesriigis *tugineda teises liikmesriigis tehtud* kohtuotsusele, esitab:

- a) kohtuotsuse koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, *ning*
 - b) *artikli 53 kohaselt väljastatud tunnistuse.*
2. Kohus *või asutus*, kus tuginetakse *teises liikmesriigis tehtud kohtuotsusele*, võib vajaduse korral nõuda otsusele tuginevalt poolelt *artikli 57 kohaselt lõike 1 punktis b osutatud* tunnistuse **■** sisu *tõlke ja/või* transliteratsiooni **■** esitamist. *Kui kohus või asutus ei saa menetlust jätkata kohtotsuse tõlketa, võib ta tunnistuse sisu tõlke asemel nõuda poolelt kohtuotsuse tõlke esitamist.*

■

Artikkel 38

Kohus või asutus, kus tuginetakse teises liikmesriigis tehtud kohtuotsusele, võib oma menetluse kas täielikult või osaliselt peatada, kui:

- a) *kohtuotsus vaidlustatakse päritoluliikmesriigis või*
- b) *on esitatud taotlus tuvastada otsusega artiklis 45 osutatud kohtuotsuse tunnustamisest keeldumise aluste puudumine või tunnustamisest keeldumise aluse olemasolu.*

2. jagu

Täitmine

Artikkel 39

Liikmesriigis tehtud kohtuotsus, mis on selles liikmesriigis täidetav, on täidetav ka teistes liikmesriikides, ilma et oleks nõutav otsuse täidetavaks tunnistamine.

Artikkel 40

Täidetavast kohtuotsusest tuleneb seaduse alusel luba võtta kaitsemeetmeid, mis on ette nähtud *taotluse saanud* liikmesriigi õigusega.

Artikkel 41

1. Muus liikmesriigis tehtud kohtuotsuste täitemenetlusele kohaldatakse *taotluse saanud* liikmesriigi õigust, kui käesolevast *jaost* ei tulene teisiti. Ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsus, mis on *taotluse saanud* liikmesriigis täidetav, täidetakse seal samadel tingimustel kui *taotluse saanud* liikmesriigis tehtud kohtuotsus.
2. *Erandina lõikest 1 kohaldatakse taotluse saanud* liikmesriigi õiguses sätestatud täitmisest keeldumise või selle peatamise aluseid niivõrd, kuivõrd need *ei ole vastuolus artiklis 45* osutatud *alustega*.

3. *Poolle, kes taotleb teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmist, ei pea olema taotluse saanud liikmesriigis postiaadressi. Samuti ei pea sellel poolle olema taotluse saanud liikmesriigis volitatud esindajat, välja arvatud juhul, kui esindaja olemasolu on kohustuslik, olenemata poolte kodakondsusest või alalisest elukohast.*

Artikkel 42

1. Selleks et *liikmesriigis* täita teises liikmesriigis *tehtud* kohtuotsust ■, esitab taotleja pädevale täitevasutusele järgmised dokumendid:
- a) kohtuotsuse koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, ning
 - b) *artikli 53 kohaselt* väljastatud tunnistuse, millega tõendatakse, et kohtuotsus on täidetav, ning mis sisaldab ■ väljavõtet kohtuotsusest ja *vajaduse korral* asjakohast teavet sissenõutavate menetluskulude ja intressi arvutamise kohta.

2. Selleks et *liikmesriigis* täita teises liikmesriigis *tehtud* kohtuotsust, millega määratakse ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed, esitab taotleja pädevale täitevasutusele järgmised dokumendid:

- a) kohtuotsuse koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele,
- b) *artikli 53 kohaselt* väljastatud tunnistuse, mis sisaldab meetme kirjeldust ja millega tõendatakse, et
 - i) kohus on pädev asja sisuliselt arutama, ■
 - ii) *kohtuotsus on päritoluliikmesriigis täidetav, ja*
- c) *tõendi kohtuotsuse kättetoimetamise kohta*, kui *meede määrati*, ilma et kostjat oleks kohtusse kutsutud.

3. Pädev *täitevasutus* võib vajaduse korral *nõuda, et taotleja esitaks tunnistuse sisu tõlke või* transliteratsiooni kooskõlas artikliga 57.
4. Pädev *täitevasutus võib* nõuda, et taotleja esitaks kohtuotsuse tõlke *üksnes juhul, kui kohus ei saa menetlust tõlketa jätkata.* ■

Artikkel 43

1. *Kui taotletakse teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmist, toimetatakse artikli 53 kohaselt väljastatud tunnistus kätte isikule, kelle vastu täitmist taotletakse, enne esimese täitemeetme võtmist. Tunnistusele lisatakse kohtuotsus, kui seda ei ole kõnealusele isikule juba kätte toimetatud.*

2. *Kui selle isiku alaline elukoht, kelle vastu täitmist taotletakse, on muus liikmesriigis kui päritoluliikmesriigis, võib ta kohtuotsuse täitmise vaidlustamiseks nõuda kohtuotsuse tõlget, kui kirjalik kohtuotsus ei ole üheski järgmises keeles või kui kohtuotsusele ei ole lisatud tõlget ühtegi järgmisesse keelde:*

- a) *keel, millest ta aru saab, või*
- b) *selle liikmesriigi ametlik keel, kus on tema alaline elukoht või, kui selles liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, selle paiga ametlik keel või üks ametlikest keeltest, kus on tema alaline elukoht.*

Kui on esitatud esimese lõigu kohane kohtuotsuse tõlke nõue, ei tohi võtta muid täitemeetmeid kui kaitsemeetmeid seni, kuni isikule, kelle vastu täitmist taotletakse, on esitatud kohtuotsuse tõlge.

Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui kohtuotsus on isikule, kelle vastu täitmist taotletakse, juba jätke toimetatud ühes esimeses lõigus osutatud keeles või sellele on lisatud tõlge ühte nimetatud keelde.

3. ***Käesolevat artiklit ei kohaldata kohtuotsusega kehtestatud kaitsemeetme täitmise suhtes või kui täitmist taotlev isik taotleb kaitsemeetmeid artikli 40 kohaselt.***

Artikkel 44

1. Kui esitatakse ***kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotlus 3. jao 2. alajao*** kohaselt, võib ***taotluse saanud liikmesriigi kohus selle isiku taotlusel, kelle vastu täitmist taotletakse***, teha järgmist:
- a) ***piirduda täitemenetluses üksnes*** kaitsemeetmete võtmisega;
 - b) ***seada*** täitmise tingimuseks kautsjoni tasumise, määrates ***oma äranägemisel*** kindlaks selle suuruse; või
 - c) peatada täitemenetluse kas täielikult või osaliselt.
2. ***Taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus peatab täitemenetluse selle isiku taotlusel, kelle vastu täitmist taotletakse, kui kõnealuse kohtuotsuse täidetavus on päritoluliikmesriigis peatunud.***

3. jagu

Tunnustamisest või täitmisest keeldumine

1. alajagu

Tunnustamisest keeldumine

Artikkel 45

- 1.** Kohtuotsuse *tunnustamisest keeldutakse huvitatud poole taotlusel*:
 - a)** kui tunnustamine on selgelt vastuolus *taotluse saanud* liikmesriigi avaliku korraga (*ordre public*) ;
 - b)** kui *kohtuotsus* on tehtud tagaselja ning kostjale ei toimetatud menetluse algatamist käsitlevat dokumenti või võrdväärset dokumenti kätte piisavalt aegsasti ja sellisel viisil, et ta oleks saanud end kaitsta, välja arvatud juhul, kui kostja ei algatanud kohtuotsuse vaidlustamise menetlust, kui tal oli selleks võimalus;

- c) kui *kohtuotsus* on vastuolus kohtuotsusega, mis on tehtud samade poolte vahel *taotluse saanud* liikmesriigis ;
- d) kui *kohtuotsus* on vastuolus samal alusel ja samade poolte vahel esitatud hagi alusel teises liikmesriigis või kolmandas riigis tehtud varasema otsusega, kui varasem kohtuotsus vastab *taotluse saanud* liikmesriigis tunnustamiseks vajalikele tingimustele; või
- e) *kui kohtuotsus on vastuolus:*
 - i) *II peatüki 3., 4. või 5. jaoga, kui kostjaks oli kindlustusvõtja, kindlustatu, kindlustuslepingu kohaselt soodustatud isik, kahjustatud isik, tarbija või töötaja; või*
 - ii) *II peatüki 6. jaoga.*

2. *Lõike 1 punktis e osutatud kohtualluvuse aluseid kontrollivale kohtule, kellele taotlus esitati, on siduvad tuvastatud asjaolud, millele otsuse teinud kohus tugines oma pädevuse kindlakstegemisel.*

3. *Ilma et see piiraks lõike 1 punkti e kohaldamist, ei või otsuse teinud kohtu pädevust kontrollida. Lõike 1 punktis a osutatud avalikku korda (ordre public) ei kohaldata kohtualluvuse suhtes.*
4. *Kohtuotsuse tunnustamisest keeldumise taotlus esitatakse 2. alajaos ja, kui see on asjakohane, 4. jaos sätestatud korras.*

2. alajagu

Täitmisest keeldumine

Artikkel 46

Kohtuotsuse täitmisest keeldutakse selle isiku taotlusel, kelle vastu kohtuotsuse täitmist taotletakse, artiklis 45 osutatud alusel.

Artikkel 47

1. ***Täitmisest keeldumise*** taotlus esitatakse kohtule ■, ***mis on asjaomase liikmesriigi poolt*** vastavalt ***artikli 75 punktile a*** komisjonile esitatud teatele ***kohus, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotlus.***
2. ***Täitmisest keeldumise menetlusele kohaldatakse käesoleva määrusega hõlmamata osas taotluse saanud liikmesriigi õigust.***
3. ***Taotlejal esitad kohtule kohtuotsuse koopia ning vajaduse korral kohtuotsuse tõlke või transliteratsiooni.***

Kohus võib loobuda esimeses lõigus osutatud dokumentide esitamise nõudest, kui tal on need juba olemas või kui ta peab ebamõistlikuks nõuda taotlejalt nende esitamist. Viimati nimetatud juhul võib kohus nõuda dokumentide esitamist teiselt poolt.

4. *Polelt, kes taotleb teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmisest keeldumist, ei nõuta postiaadressi olemasolu taotluse saanud liikmesriigis. Samuti ei pea sellel poolel olema taotluse saanud liikmesriigis volitatud esindajat, välja arvatud juhul, kui esindaja olemasolu on kohustuslik, olenemata poolte kodakondsusest või alalisest elukohast.*

Artikkel 48

Kohus teeb otsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta viivitamata.

Artikkel 49

1. Kumbki pool võib **kohtuotsuse täitmisest keeldumise** taotluse kohta tehtud otsuse edasi kaevata.
2. Apellatsioonkaebus esitatakse kohtule, mis on asjaomase liikmesriigi poolt vastavalt artikli 75 punktile b komisjonile esitatud teatele **kohus, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmise keeldumise taotlus.** ■

Artikkel 50

Apellatsioonkaebuse alusel tehtud otsust saab **edasi kaevata üksnes siis, kui** asjaomane liikmesriik on sellest komisjoni teavitanud vastavalt artikli 75 punktile c .

■

Artikkel 51

1. Kohus, kellele esitatakse *kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotlus, või kohus, kes menetleb* artikli 49 või artikli 50 alusel *esitatud kaebust, võib* menetluse *peatada*, kui kohtuotsus *on* päritoluliikmesriigis *üldkorras edasi kaevatud või edasikaebuse esitamise tähtaeg ei ole veel möödunud. Viimati nimetatud juhul võib kohus määrata tähtaja, mille jooksul tuleb kaebus esitada.*
2. *Kui kohtuotsus on tehtud Iirimaal, Küprosel või Ühendkuningriigis, käsitatakse kõiki päritoluliikmesriigi edasikaebamisvõimalusi lõike 1 kohaldamisel edasi kaebamisena üldkorras.*

4. jagu

Üldsätted

Artikkel 52

Ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsus ei kuulu ühelgi juhul *taotluse saanud* liikmesriigis sisulisele läbivaatamisele **1**.

Artikkel 53

Otsuse teinud kohus väljastab huvitatud poole taotlusel tunnistuse, kasutades I lisas esitatud vormi.

Artikkel 54

1. Kui kohtuotsus sisaldab meetet või korraldust, mida *taotluse saanud liikmesriigi õiguses* ei tunta, *kohandatakse seda* meetet või korraldust võimalikult suurel määral asjaomase liikmesriigi õiguses tuntud meetmeks või korralduseks, millel on samaväärne mõju ning sarnased eesmärgid.

Kohandamisel ei tohi olla päritoluliikmesriigi õiguses sätestatust kaugemaleulatuvat toimet.

2. *Pool võib meetme või korralduse kohandamise kohtus vaidlustada.*
3. *Vajaduse korral võidakse poolelt, kes tugineb kohtuotsusele või taotleb selle täitmist, nõuda kohtuotsuse tõlke või transliteratsiooni esitamist.*

Artikkel 55

Liikmesriigis tehtud kohtuotsus, millega määratakse karistusena karistusmaks, on *taotluse saanud* liikmesriigis täitmisele pööratav *üksnes juhul*, kui *otsuse teinud kohus on tasutava summa* lõplikult kindlaks määranud.

Artikkel 56

Poolelt, kes taotleb ühes liikmesriigis teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmist, ei nõuta kautsjoni ega deposiiti, olenemata vormist, põhjusel, et ta on välisriigi kodanik või et tema alaline või peamine elukoht ei ole *taotluse saanud* liikmesriigis.

Artikkel 57

1. Juhul kui käesoleva määruse kohaselt on nõutav *tõlge või* transliteratsioon [] , tehakse *tõlge või* transliteratsioon [] asjaomase liikmesriigi ametlikku keelde või, kui selles liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, siis *teises liikmesriigis tehtud* kohtuotsusele tuginemise või taotluse esitamise paigas toimuva kohtumenetluse ametlikku keelde vastavalt kõnealuse liikmesriigi õigusele.
2. *Artiklites 53 ja 60* osutatud vormide esitamiseks võib *tõlke või* transliteratsiooni [] teha ka mõnesse muusse liidu institutsioonide ametlikku keelde, mille aktsepteerimisest asjaomane liikmesriik on teatanud.
3. Kõik käesoleva määruse alusel nõutavad tõlked teeb isik, kellel on liikmesriigis selleks pädevus.

IV PEATÜKK

AMETLIKUD DOKUMENDID JA KOHTULIKUD KOKKULEPPED

Artikkel 58

1. Ametlik dokument, mis on päritoluliikmesriigis täidetav, on täidetav teistes liikmesriikides ■ , ilma et oleks nõutav dokumendi täidetavaks tunnistamine. *Ametliku dokumendi täitmisest võib keelduda üksnes juhul, kui selle täitmine on selgelt vastuolus taotluse saanud liikmesriigi avaliku korraga (ordre public).*

Ametlike dokumentide suhtes kohaldatakse vajaduse korral III peatüki 2. jao, 3. jao 2. alajao ja 4. jao sätteid.

2. *Ametlik* dokument peab vastama päritoluliikmesriigis selle ehtsuse kindlakstegemiseks esitatavatele tingimustele. ■

■

Artikkel 59

Kohtulik kokkulepe, mis on päritoluliikmesriigis täitmisele pööratav, täidetakse teistes liikmesriikides samadel tingimustel nagu ametlikke dokumente. ■

Artikkel 60

Päritoluliikmesriigi pädev asutus või kohus väljastab huvitatud poole taotlusel II lisas esitatud vormi kasutades tunnistuse, mis sisaldab ametlikus dokumendis kajastuva täitmisele kuuluva kohustuse või kohtulikus kokkuleppes kajastuva poolte kokkuleppe kokkuvõtet.

V PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 61

Käesoleva määruse raames ei nõuta *liikmesriigis välja antud dokumentide* legaliseerimist ega muu sarnase formaalsuse täitmist.

Artikkel 62

1. Et teha kindlaks, kas poole alaline elukoht on selles liikmesriigis, kelle kohtusse asja kohta on hagi esitatud, kohaldab see kohus siseriiklikku materiaalõigust.
2. Kui poole alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kelle kohtutele on asja kohta hagi esitatud, kohaldab kohus teise liikmesriigi õigust, et selgitada, kas nimetatud poole alaline elukoht on selles liikmesriigis.

Artikkel 63

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on äriühingu või muu juriidilise isiku või füüsiliste või juriidiliste isikute ühenduse alaline asukoht seal, kus on tema:
 - a) põhikirjajärgne asukoht
 - b) juhatuse asukoht või
 - c) peamine äritegevuse koht.

2. *Irimaal, Küprosel ja Ühendkuningriigis* ■ tähendab „põhikirjajärgne asukoht” registrijärgset asukohta või kui sellist asukohta ei ole, siis asutamise kohta, või kui ka sellist kohta ei ole, siis kohta, mille õiguse alusel asutamine toimus.
3. Et teha kindlaks, kas usaldusühingu (*trust*) alaline asukoht on selles liikmesriigis, kus asub kohus, kuhu pöörduti, kohaldab kohus oma rahvusvahelise eraõiguse sätteid.

Artikkel 64

Ilma et see piiraks siseriikliku õiguse soodsamate sätete kohaldamist, võivad neid isikuid, kelle alaline elukoht on liikmesriigis ja kelle vastu on seoses tahtmatult sooritatud õigusrikkumisega algatatud kriminaalmenetlus sellise teise liikmesriigi kohtus, mille kodanikud nad ei ole, kaitsta selleks kvalifitseeritud isikud ka juhul, kui nad ise kohtusse ei ilmu. Kohus, kuhu pöörduti, võib siiski nõuda isiklikult kohtu ette ilmumist; ilmumata jätmise korral ei pea teised liikmesriigid tunnustama ega täitma tsiviilasjas tehtud kohtuotsust, mille puhul asjaomasel isikul ei olnud võimalust end kaitsta.

Artikkel 65

1. Artikli 8 *punktis* 2 ja artiklis 13 sätestatud kohtualluvusele tagatist või garantiid puudutavas hagi või muus kolmandate isikute osalusega menetluses *võib komisjoni poolt artikli 76 lõike 1 punkti b ja artikli 76 lõike 2 kohaselt koostatud loetelus nimetatud* liikmesriikides *tugineda* ainult siseriiklikus õiguses ettenähtud tingimustel. *Isikut, kelle alaline elukoht on teises liikmesriigis, võib kutsuda ühinema kõnealuste liikmesriikide kohtutes toimuvate menetlustega vastavalt kõnealuses loetelus osutatud* kolmanda isiku kaasamise sätetele.

2. *Liikmesriigis* artikli 8 *punkti* 2 või artikli 13 alusel tehtud kohtuotsuseid tunnustatakse ja täidetakse III peatüki kohaselt *mis tahes muus liikmesriigis. Lõikes 1 mainitud loetelus nimetatud liikmesriikides* tehtud kohtuotsuste *võimalikku* lõike 1 kohaldamisest tulenevat mõju kolmandatele isikutele *vastavalt nende liikmesriikide õigusele* tunnustatakse *kõikides* liikmesriikides.

3. *Lõikes 1 osutatud loetelus nimetatud liikmesriigid esitavad nõukogu otsusega 2001/470/EÜ¹ loodud tsiviil- ja kaubandusajaja käsitleva Euroopa kohtute võrgu („Euroopa kohtute võrk”) raames teavet selle kohta, kuidas teha nende siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks lõike 2 teises lauses nimetatud kohtuotsuste mõju.*

VI PEATÜKK
ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 66

1. Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse üksnes ...* *või pärast seda* algatatud kohtumenetluste, ametlikult koostatud või ametlike dokumentidena registreeritud ametlike dokumentide *ja kinnitatud või sõlmitud kohtulike kokkulepete* suhtes.
2. *Erandina artiklist 80 jätkatakse määruse (EÜ) nr 44/2001 kohaldamist enne ...* algatatud kohtumenetlustes tehtud otsuste, ametlikult koostatud või ametlike dokumentidena registreeritud ametlike dokumentide ja kinnitatud või sõlmitud kohtulike kokkulepete suhtes, mis kuuluvad nimetatud määruse kohaldamisalasse.*

¹ *ELT L 174, 27.6.2001, lk 25.*

* Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev.

VII PEATÜKK
SEOS TEISTE DOKUMENTIDEGA

Artikkel 67

Käesoleva määruse kohaldamine ei piira nende sätete kohaldamist, millega reguleeritakse kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist konkreetses valdkonnas ja mis sisalduvad liidu õigusaktides või selliste õigusaktide kohaselt ühtlustatud siseriiklikes õigusaktides.

Artikkel 68

1. Käesolev määrus asendab **1968. aasta** Brüsseli konventsiooni liikmesriikidevahelistes suhetes, välja arvatud nende liikmesriikide territooriumide puhul, mis kuuluvad nimetatud konventsiooni territoriaalsesse kohaldamisalasse, kuid mis jäävad väljapoole käesoleva määruse territoriaalset kohaldamisala vastavalt ***ELi toimimise lepingu*** artiklile 355.
2. Kui käesolev määrus asendab liikmesriikidevahelistes suhetes **1968. aasta** Brüsseli konventsiooni sätteid, loetakse kõik viited nimetatud konventsioonile viideteks käesolevale määrusele.

Artikkel 69

Kui artiklites 70 ja 71 ei ole sätestatud teisiti, asendab käesolev määrus liikmesriikidevahelistes suhetes konventsioone, mis käsitlevad küsimusi, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust. Eelkõige asendab käesolev määrus ***komisjoni poolt artikli 76 lõike 1 punkti c ja artikli 76 lõike 2 kohaselt koostatud loetelus sisalduvaid*** konventsioone.

Artikkel 70

1. Artiklis 69 nimetatud konventsioonid jäävad ka edaspidi jõusse valdkondades, mida käesoleva määrusega ei reguleerita.
2. Need kehtivad enne ***määruse (EÜ) nr 44/2001 jõustumise kuupäeva*** tehtud kohtuotsuste, ***ametlikult koostatud või ametlikult registreeritud ametlike dokumentide ja kinnitatud või sõlmitud kohtulike kokkulepete*** suhtes.

Artikkel 71

1. Käesolev määrus ei mõjuta konventsioone, millega liikmesriigid on liitunud ja millega reguleeritakse kohtualluvust või kohtuotsuste tunnustamist või täitmist konkreetses valdkonnas.
2. Ühetaolise tõlgendamise tagamiseks kohaldatakse lõiget 1 järgmiselt:
 - a) käesolev määrus ei takista konkreetset valdkonda käsitleva konventsiooniga ühinenud liikmesriigi kohtul saamast pädevust selle konventsiooni kohaselt isegi juhul, kui kostja alaline elukoht on muus liikmesriigis, kes ei ole selle konventsiooniga ühinenud. Igal juhul kohaldab menetlev kohus käesoleva määruse artiklit 28;
 - b) liikmesriigi kohtus konkreetset valdkonda käsitlevas konventsioonis sätestatud kohtualluvuse kohaselt tehtud kohtuotsust tunnustavad ja täidavad teised liikmesriigid käesoleva määruse kohaselt.

Kui konkreetset valdkonda käsitlev konventsioon, millega on ühinenud nii päritoluliikmesriik kui ka taotluse saanud liikmesriik, sisaldab kohtuotsuste tunnustamise või täitmise tingimusi, kohaldatakse neid tingimusi. Igal juhul võib kohaldada käesoleva määruse sätteid, mis **käsitlevad** kohtuotsuste **tunnustamist** ja **täitmist**.

Artikkel 72

Käesolev määrus ei mõjuta kokkuleppeid, millega liikmesriigid kohustusid enne ■ määruse (EÜ) nr 44/2001 jõustumist 1968. aasta Brüsseli konventsiooni artikli 59 kohaselt mitte tunnustama eelkõige teises kõnealuse konventsiooni osalisriigis tehtud kohtuotsust isiku suhtes, kelle alaline või peamine elukoht on kolmandas riigis, kui **nimetatud konventsiooni** artiklis 4 sätestatud juhtudel võis kohtuotsus põhineda üksnes kõnealuse konventsiooni artikli 3 teises lõigus ettenähtud pädevusel.

Artikkel 73

1. Käesolev määrus ei mõjuta 2007. *aasta* Lugano konventsiooni kohaldamist.
2. *Käesolev määrus ei mõjuta 1958. aasta New Yorgi konventsiooni kohaldamist.*
3. *Käesolev määrus ei mõjuta kolmanda rügi ja liikmesrügi vahel enne määruse (EÜ) nr 44/2001 jõustumise kuupäeva sõlmitud kahepoolsete konventsioonide ja lepingute kohaldamist, mis hõlmavad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi.*

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 74

Liikmesriigid esitavad **■** Euroopa kohtute võrgu raames *teabe* avalikustamise eesmärgil täitmist käsitlevate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kirjelduse, sealhulgas täitevasutuste nimekirja ning teabe täitmise piirangute, eelkõige võlgniku kaitse eeskirjade ning aegumistähtaegade kohta.

Liikmesriigid ajakohastavad seda teavet pidevalt.

Artikkel 75

Liikmesriigid esitavad komisjonile ...* järgmise teabe:

■

* *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub 12 kuud enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva.*

- a) kohtud, kellele tuleb esitada *kohtuotsuse täitmisest keeldumise* taotlus artikli 47 lõike 1 kohaselt;
- b) kohtud, kellele tuleb esitada *kohtuotsuse täitmisest keeldumise* taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt;
- c) kohtud, kellele tuleb esitada *edasikaebused* artikli 50 kohaselt; ning
- d) keeled, mida aktsepteeritakse vormide tõlkimiseks, millele on viidatud *artikli 57 lõikes 2*.

Komisjon teeb kõnealuse teabe avalikult kättesaadavaks kõikide asjakohaste vahendite abil, kasutades eelkõige Euroopa kohtute võrku.

Artikkel 76

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile:

- a) *artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad,*

b) artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta ning

c) artiklis 69 osutatud konventsioonid.

2. *Komisjon koostab liikmesriikidelt saadud teabe alusel, millele on osutatud lõikes 1, vastavad loetelud.*
3. *Liikmesriigid teavitavad komisjoni nimetatud loetelude võimalikest hilisematest muudatustest. Komisjon muudab seejärel loetelusid.*
4. *Komisjon avaldab loetelud ja nende hilisemad muudatused Euroopa Liidu Teatajas.*
5. *Komisjon teeb kogu lõigete 1 ja 3 kohaselt saadud teabe avalikult kättesaadavaks kõikide asjakohaste vahendite abil, kasutades eelkõige Euroopa kohtute võrku.*

Artikkel 77

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 78 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks.

Artikkel 78

- 1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.***
- 2. Artiklis 77 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ...* .***
- 3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 77 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. ■ Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. ■***

* ***Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.***

4. *Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
5. *Artikli 77 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

Artikkel 79

Komisjon esitab ... Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Nimetatud aruanne sisaldab hinnangut võimaliku vajaduse kohta laiendada täiendavalt kohtualluvuse eeskirju kostjatele, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, võttes arvesse käesoleva määruse toimimist ja võimalikke arenguid rahvusvahelisel tasandil. Kui see on asjakohane, lisatakse aruandele määruse muutmise ettepanekud.*

*

Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub seitse aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva.

Artikkel 80

Käesoleva määrusega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 44/2001. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt **III lisas esitatud** vastavustabelile.

Artikkel 81

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ..., välja arvatud artiklid 75 ja 76, mida kohaldatakse alates ...**.*

* *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.*

** *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub 12 kuud enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva.*

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides *kooskõlas aluslepingutega*.

■

...

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

I LISA

TUNNISTUS, MIS KÄSITLEB KOHTUOTSUST TSIVIIL- JA KAUBANDUSASJADES

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ____ (kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades) *artikkel 53*

1. OTSUSE TEINUD KOHUS

1.1. Nimi:

1.2. Aadress:

1.2.1. Tänav ja majanumber / postkast:

1.2.2. Linn või asula ja sihtnumber:

1.2.3. Liikmesriik:

AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT

LU LV MT NL PL PT RO SE SI SK UK

1.3. Telefon ■ :

1.4. *Faks:*

1.5. *E-posti aadress (kui on olemas):*

2. HAGEJA(D)¹

2.1. Perekonnanimi, eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi:

2.2. *Isikukood või registreerimisnumber (vajaduse ja olemasolu korral):*

2.3. *Sünniaeg (pp/kk/aaaa) ja -koht või juriidilise isiku puhul moodustamise/asutamise/registreerimise aeg ja koht (vajaduse ja olemasolu korral):*

2.4. Aadress:

2.4.1. Tänav ja majanumber / postkast:

2.4.2. Linn või asula ja sihtnumber:

¹ Kui kohtuotsus hõlmab rohkem kui ühte hagejat, lisage teave kõigi hagejate kohta.

2.4.3. Riik:

AT *BE* *BG* *CY* *CZ* *DE* *EE* *EL* *ES* *FI* *FR* *HU* *IE* *IT* *LT*
 LU *LV* *MT* *NL* *PL* *PT* *RO* *SE* *SI* *SK* *UK* *Muu (täpsustage (ISO-kood))*

2.5. *E-posti aadress (kui on olemas):*

3. KOSTJA(D)¹

3.1. Perekonnanimi, esnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi:

3.2. *Isikukood või registreerimisnumber (vajaduse ja olemasolu korral):*

3.3. *Sünniaeg (pp/kk/aaaa) ja -koht või juriidilise isiku puhul moodustamise/asutamise/registreerimise aeg ja koht (vajaduse ja olemasolu korral):*

3.4. Aadress:

¹ Kui kohtuotsus hõlmab rohkem kui ühte kostjat, lisage teave kõigi kostjate kohta.

3.4.1. Tänav ja majanumber / postkast:

3.4.2. Linn või asula ja sihtnumber:

3.4.3. Riik:

AT *BE* *BG* *CY* *CZ* *DE* *EE* *EL* *ES* *FI* *FR* *HU* *IE* *IT* *LT*
 LU *LV* *MT* *NL* *PL* *PT* *RO* *SE* *SI* *SK* *UK* *Muu (täpsustage (ISO-kood))*

3.5. *E-posti aadress (kui on olemas):*

4. KOHTUOTSUS

4.1. Kohtuotsuse kuupäev (*pp/kk/aaaa*):

4.2. *Kohtuotsuse registreerimisnumber:*

█

4.3. *Kohtuotsus on tehtud tagaselja:*

4.3.1. *Ei*

4.3.2. *Jah (kirjutage menetluse algatamist käsitleva dokumendi või samaväärse dokumendi kostjale kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)):*

4.4. *Kohtuotsus on päritoluliikmesriigis tingimusteta täitmisele pööratav:*

4.4.1. *Jah (kirjutage vajaduse korral kuupäev (pp/kk/aaaa), millal kohtuotsus kuulutati täitmisele pööratavaks):*

█

4.4.2. *Jah, kuid ainult järgmis(t)e isiku(te) vastu (palun täpsustage):*

█

4.4.3. *Jah, kuid ainult kohtuotsuse mõne osa suhtes (palun täpsustage):*

█

4.4.4. *Kohtuotsuses ei ole täitmisele pööratavat kohustust*

█

4.5. *Kohtuotsus on kostja(te) kätte toimetatud tunnistuse väljastamise kuupäeval:*

4.5.1. *Jah (palun kirjutage kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa), kui see on teada)*

4.5.1.1. *Kohtuotsus toimetati kätte järgmis(t)es keel(t)es:*

BG *ES* *CS* *DE* *ET* *EL* *EN* *FR* *GA* *IT* *LV* *LT* *HU*
MT *NL* *PL* *PT* *RO* *SK* *SL* *FI* *SV* *Muu (täpsustage (ISO-kood))*

4.5.2. *Kohtu andmetel ei ole seda tehtud*

4.6. *Kohtuotsuse resolutsioon ja intress:*

4.6.1. *Kohtuotsus rahalise nõude kohta¹*

4.6.1.1. *Asja sisu lühikirjeldus:*

4.6.1.2. *Kohus on otsustanud, et*

..... (perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi)²

teeb makse, mille saaja on:

..... (perekonnanimi, eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi)

4.6.1.2.1. *Kui mitu inimest vastutab sama nõude eest, võib ühelt neist sisse nõuda kogu summa:*

¹ *Kui kohtuotsus puudutab üksnes varasemas kohtuotsuses määratud nõudega seotud kulusid, jätke punkt 4.6.1. täitmata ja jätkake punktiga 4.7.*

² *Kui mitmele isikule on antud korraldus makse tegemiseks, lisage teave kõigi isikute kohta.*

4.6.1.2.1.1. *Jah*

4.6.1.2.1.2. *Ei*

4.6.1.3. **Vääring:**

Euro (EUR) *Bulgaaria leev (BGN)* *Tšehhi kroon (CZK)* *Ungari forint (HUF)* *Leedu litt (LTL)* *Läti latt (LVL)* *Poola zlott (PLN)* *naelsterling (GBP)* *Rumeenia leu (RON)* *Rootsi kroon (SEK)* *Muu (palun märkige ISO-kood):*

4.6.1.4. **Põhisumma:**

4.6.1.4.1. *Summa makstakse korraga*

4.6.1.4.2. *Summa makstakse mitme osamaksena¹*

¹ *Lisage teave iga osamakse kohta.*

<i>Maksetähtaeg (pp/kk/aaaa)</i>	<i>Summa</i>

4.6.1.4.3. *Korrapäraselt makstav summa*

4.6.1.4.3.1. *Iga päev*

4.6.1.4.3.2. *Iga nädal*

4.6.1.4.3.3. *Muu (täpsustage makseperiood):*

4.6.1.4.3.4. *Alates kuupäevast (pp/kk/aaaa) või sündmusest:*

4.6.1.4.3.5. *Vajaduse korral kuni (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus):*

4.6.1.5. *Võimalik intress:*

4.6.1.5.1. Intress:

4.6.1.5.1.1. *Kohtuotsuses ei ole määratud*

4.6.1.5.1.2. *Kohtuotsuses on ette nähtud järgmist:*

4.6.1.5.1.2.1. *Summa:*

või

4.6.1.5.1.2.2. *Intressimäär ... %*

4.6.1.5.1.2.3. *Intressi makstakse alates ... (kuupäev
(pp/kk/aaaa) või sündmus) kuni (kuupäev
(pp/kk/aaaa) või sündmus)¹*

4.6.1.5.2. *Seadusjärgne intress (kui seda kohaldatakse), mille
arvestamise alus on (märkige asjaomase õigusakti nimetus):*

4.6.1.5.2.1. *Intressi makstakse alates ... (kuupäev
(pp/kk/aaaa) või sündmus) kuni (kuupäev
(pp/kk/aaaa) või sündmus)¹*

¹ *Kui on tegemist mitme ajavahemikuga, lisage teave iga ajavahemiku kohta.*

4.6.1.5.3. *Intressi kapitaliseerimine (kohaldamise korral palume täpsustada):*

4.6.2. *Kohtuotsus, millega määratakse ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed:*

4.6.2.1. *Kohtuasja sisu ja määratud meetme lühikirjeldus:*

4.6.2.2. *Meetme määras kohus, millel on asja lahendamise sisuline pädevus*

4.6.2.2.1. *Jah*

4.6.3. *Muud liik kohtuotsus:*

4.6.3.1. *Kohtuasja sisu ja kohtuotsuse lühikirjeldus:*

4.7. Kulud:¹

4.7.1. Vääring:

¹ *Punkt hõlmab ka olukordi, kui kulud määrati eraldi kohtuotsusega.*

- Euro (EUR) Bulgaaria leev (BGN) Tšehhi kroon (CZK) Ungari forint (HUF)
 Leedu litt (LTL) Läti latt (LVL) Poola zlott (PLN) naelsterling (GBP)
Rumeenia leu (RON) Rootsi kroon (SEK) Muu (palun märkige ISO-kood):

4.7.2. Järgmis(t)ele isiku(t)ele, kelle vastu täitmist taotletakse, on määratud kulude kandmine:

4.7.2.1. Perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi¹:

4.7.2.2. Kui mitmele isikule on määratud kulude kandmine, võib ühelt neist sisse nõuda kogu summa:

4.7.2.2.1. Jah

4.7.2.2.2. Ei

4.7.3. Kulud, mille sissenõudmist taotletakse, on järgmised:²

¹ Kui on tegemist mitme isikuga, lisage teave kõigi isikute kohta.

² Juhul kui kulusid võib sisse nõuda mitmelt isikult, lisage kulude jaotumine iga isiku kohta eraldi.

- 4.7.3.1. *Kohtuotsuses on kulud kindlaks määratud kogusummana (kirjutage summa):*
- 4.7.3.2. *Kohtuotsuses on kulud kindlaks määratud protsendina kogukulust (kirjutage protsendimäär):*
- 4.7.3.3. *Kulude kandmise kohustus on kindlaks määratud kohtuotsuses ja täpsed summad on järgmised:*
- 4.7.3.3.1. *kohtukulud:*
- 4.7.3.3.2. *advokaaditasud:*
- 4.7.3.3.3. *dokumentide kättetoimetamise kulud:*
- 4.7.3.3.4. *muu:*
- 4.7.3.4. *Muu (palun täpsustage):*

4.7.4. Kulude eest tasutav intress:

4.7.4.1. Ei kohaldata

4.7.4.2. Intress on määratud kohtuotsusega

4.7.4.2.1. Summa:

või

4.7.4.2.2. Intressimäär ... %

**4.7.4.2.2.1. Intressi makstakse alates ... (kuupäev
(pp/kk/aaaa) või sündmus) kuni (kuupäev (pp/kk/aaaa)
või sündmus)¹**

**4.7.4.3. Seadusjärgne intress (kui seda kohaldatakse), mille arvestamise alus on
(kirjutage asjaomase õigusakti nimetus):**

¹ **Kui on tegemist mitme ajavahemikuga, lisage teave kõigi ajavahemike kohta.**

4.7.4.3.1. *Intressi makstakse alates ... (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus) kuni (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus)¹*

4.7.4.4. *Intressi kapitaliseerimine (kohaldamise korral palume täpsustada):*

<p>Koht: ... Allkiri ja/või otsuse teinud kohtu pitser:</p>

¹ *Kui on tegemist mitme ajavahemikuga, lisage teave kõigi ajavahemike kohta.*

I

II LISA

TUNNISTUS, MIS KÄSITLEB AMETLIKKU DOKUMENTI VÕI KOHTULIKKU KOKKULEPET¹ TSIVIIL- JA KAUBANDUSASJADES

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ____ (kohtualluvuse ning kohtuotsuste
tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades) artikkel 60**

1. TUNNISTUSE VÄLJASTANUD KOHUS VÕI PÄDEV ASUTUS
 - 1.1. Nimi:
 - 1.2. Aadress:
 - 1.2.1. Tänav ja majanumber / postkast:
 - 1.2.2. Linn või asula ja sihtnumber:
 - 1.2.3. Liikmesriik:

¹ *Mittevajalik kogu tekstis läbivalt maha tõmmata.*

AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT
LU LV MT NL PL PT RO SE SI SK UK

1.3. Telefon:

1.4. *Faks:*

1.5. *E-posti aadress (kui on olemas):*

2. AMETLIK DOKUMENT

2.1. *Ametliku dokumendi koostanud asutus (juhul kui see ei ole sama asutus, kes tunnistuse väljastas)*

2.1.1. *Asutuse nimi ja liik:*

2.1.2. *Aadress:*

2.2. *Punktis 2.1 osutatud asutuse poolt ametliku dokumendi koostamise kuupäev (pp/kk/aaaa):*

I

2.3. *Ametliku dokumendi number (kui see on olemas):*

2.4. *Kuupäev (pp/kk/aaaa), millal ametlik dokument päritoluliikmesriigis registrisse kanti (täidetakse ainult juhul, kui registrisse kandmise kuupäevast saab dokument õigusjõu ning see kuupäev on erinev punktis 2.2 osutatud kuupäevast):*

2.4.1. *Registri number (kui see on olemas):*

3. **KOHTULIK KOKKULEPE**

3.1. *Kohus, mis kinnitas kohtuliku kokkuleppe või kus kohtulik kokkulepe sõlmiti (juhul kui see on erinev tunnistust väljastavast kohtust)*

3.1.1. *Kohtu nimi:*

3.1.2. *Aadress:*

3.2. *Kohtuliku kokkuleppe kuupäev (pp/kk/aaaa):*

3.3. *Kohtuliku kokkuleppe number:*

4. *AMETLIKU DOKUMENDI / KOHTULIKU KOKKULEPPE POOLED:*

4.1. *Võlausaldaja(te) nimi (nimed) (perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi)¹:*

4.1.1. *Isikukood või registreerimisnumber (vajaduse ja olemasolu korral):*

4.1.2. *Sünniaeg (pp/kk/aaaa) ja -koht või juriidilise isiku puhul moodustamise/asutamise/registreerimise aeg ja koht (vajaduse ja olemasolu korral):*

4.2. *Võlgniku/võlgnike nimi/nimed (perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi)²:*

4.2.1. *Isikukood või registreerimisnumber (vajaduse ja olemasolu korral):*

¹ *Kui tegemist on mitme võlausaldajaga, lisage teave kõigi võlausaldajate kohta.*

² *Kui tegemist on mitme võlgnikuga, lisage teave kõigi võlgnike kohta.*

- 4.2.2. *Sünniaeg (pp/kk/aaaa) ja -koht või juriidilise isiku puhul moodustamise/asutamise/registreerimise aeg ja koht (vajaduse ja olemasolu korral):*
- 4.3. *Võimalike muude poolte nimed (perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi):¹*
- 4.3.1. *Isikukood või registreerimisnumber (vajaduse ja olemasolu korral):*
- 4.3.2. *Sünniaeg (pp/kk/aaaa) ja -koht või juriidilise isiku puhul moodustamise/asutamise/registreerimise aeg ja koht (vajaduse ja olemasolu korral):*
5. **AMETLIKU DOKUMENDI / KOHTULIKU KOKKULEPPE TÄITMISELE PÖÖRATAVUS PÄRITOLULIHKMESRIIGIS**
- 5.1. *Ametlik dokument / kohtulik kokkulepe on päritoluliikmesriigis täitmisele pööratav*
- 5.1.1. *Jah*

¹ *Lisage teave võimalike muude poolte kohta.*

5.2. Ametliku dokumendi / kohtuliku kokkuleppe sisu ja eesmärk

5.2.1. Rahalist nõuet puudutav ametlik dokument / kohtulik kokkulepe

5.2.1.1. Sisu lühikirjeldus:

5.2.1.2. Ametliku dokumendi / kohtuliku kokkuleppe kohaselt peab

..... (perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi)¹

tegema makse, mille saaja on:

..... (perekonnanimi, eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi)

5.2.1.2.1. Kui mitu inimest vastutab sama nõude eest, võib ühelt neist sisse nõuda kogu summa:

5.2.1.2.1.1. Jah

5.2.1.2.1.2. Ei

¹ **Kui mitmele inimesele on antud korraldus makse tegemiseks, lisage teave kõigi isikute kohta.**

5.2.1.3. Väering:

Euro (EUR) Bulgaaria leev (BGN) Tšehhi kroon (CZK) Ungari forint (HUF) Leedu litt (LTL) Läti latt (LVL) Poola zlott (PLN) naelsterling (GBP) Rumeenia leu (RON) Rootsi kroon (SEK) Muu (palun märkige ISO-kood):

5.2.1.4. Põhisumma:

5.2.1.4.1. Summa makstakse ühekordselt

5.2.1.4.2. Summa makstakse mitme osamaksena¹

<i>Maksetähtaeg (pp/kk/aaaa)</i>	<i>Summa</i>

¹ Lisage teave iga osamakse kohta.

5.2.1.4.3. Korrapäraselt makstav summa

5.2.1.4.3.1. Iga päev

5.2.1.4.3.2. Iga nädal

5.2.1.4.3.3. Muu (täpsustage makseperiood):

5.2.1.4.3.4. Alates kuupäevast (pp/kk/aaaa) või sündmusest:

5.2.1.4.3.5. Vajaduse korral kuni (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus):

5.2.1.5. Võimalik intress

5.2.1.5.1. Intress:

5.2.1.5.1.1. Ei ole ametlikus dokumendis / kohtulikus kokkuleppes kindlaks määratud

5.2.1.5.1.2. *On ametlikus dokumendis / kohtulikus kokkuleppes kindlaks määratud:*

5.2.1.5.1.2.1. *Summa:*

või

5.2.1.5.1.2.2. *Intressimäär ... %*

5.2.1.5.1.2.3. *Intressi makstakse alates ... (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus) kuni (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus)¹*

5.2.1.5.2. *Seadusjärgne intress (kui seda kohaldatakse), mille arvestamise alus on (kirjutage asjaomase õigusakti nimetus):*

5.2.1.5.2.1. *Intressi makstakse alates ... (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus) kuni (kuupäev (pp/kk/aaaa) või sündmus)¹*

5.2.1.5.3. *Intressi kapitaliseerimine (kohaldamise korral palume täpsustada):*

¹ *Kui on tegemist mitme ajavahemikuga, lisage teave iga ajavahemiku kohta.*

5.2.2. Täitmisele pööratavat mitterahalist kohustust puudutav ametlik dokument / kohtulik kokkulepe:

5.2.2.1. Täitmisele pööratava kohustuse lühikirjeldus:

5.2.2.2. Punktis 5.2.2.1. osutatud kohustus on täitmisele pööratav järgmis(t)e isiku(te)¹ vastu (perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) / äriühingu või organisatsiooni nimi):

Koht: ...

Tunnistust väljaandva pädeva asutuse või kohtu allkiri ja/või pitser:

¹ **Kui on tegemist mitme isikuga, lisage teave kõigi isikute kohta.**

I

III LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 44/2001	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõike 2 sissejuhatus	Artikli 1 lõike 2 sissejuhatus
Artikli 1 lõike 2 <i>punkt</i> a	Artikli 1 lõike 2 <i>punktid</i> a ja f
Artikli 1 lõike 2 <i>punktid</i> b–d	Artikli 1 lõike 2 <i>punktid</i> b–d
_____	Artikli 1 lõike 2 <i>punkt</i> e
Artikli 1 lõige 3	█ _____
_____	Artikkel 2
Artikkel 2	Artikkel 4
<i>Artikkel 3</i>	<i>Artikkel 5</i>
<i>Artikkel 4</i>	<i>Artikkel 6</i>
█	█
█	_____
Artikli 5 sissejuhatus	Artikli 7 sissejuhatus
Artikli 5 <i>punkt</i> 1	Artikli 7 <i>punkt</i> 1
Artikli 5 <i>punkt</i> 2	_____
Artikli 5 <i>punktid</i> 3 ja 4	Artikli 7 <i>punktid</i> 2 ja 3
_____	Artikli 7 <i>punkt</i> 4
Artikli 5 <i>punktid</i> 5–7	Artikli 7 <i>punktid</i> 5–7

Artikkel 6	Artikkel 8
Artikkel 7	Artikkel 9
Artikkel 8	Artikkel 10
Artikkel 9	Artikkel 11
Artikkel 10	Artikkel 12
Artikkel 11	Artikkel 13
Artikkel 12	Artikkel 14
Artikkel 13	Artikkel 15
Artikkel 14	Artikkel 16
Artikkel 15	Artikkel 17
Artikkel 16	Artikkel 18
Artikkel 17	Artikkel 19
Artikkel 18	Artikkel 20
<i>Artikli 19 punktid 1 ja 2</i>	<i>Artikli 21 lõige 1</i>
_____	<i>Artikli 21 lõige 2</i>
Artikkel 20	Artikkel 22
Artikkel 21	Artikkel 23
Artikkel 22	Artikkel 24

Artikli 23 lõiked 1 ja 2	Artikli 25 lõiked 1 ja 2
_____	█
█	█
█	█
Artikli 23 lõige 3	_____
Artikli 23 lõiked 4 ja 5	Artikli 25 lõiked 3 ja 4
█ _____	Artikli 25 lõige 5
Artikkel 24	Artikli 26 lõige 1
_____	Artikli 26 lõige 2
_____	█
Artikkel 25	Artikkel 27
Artikkel 26	Artikkel 28
█	█
Artikli 27 lõige 1	Artikli 29 lõige 1
_____	Artikli 29 lõige 2
Artikli 27 lõige 2	Artikli 29 lõige 3
_____	█

Artikkel 28	Artikkel 30
_____	█
Artikkel 29	Artikli 31 lõige 1
_____	Artikli 31 lõige 2
_____	Artikli 31 lõige 3
_____	Artikli 31 lõige 4
Artikkel 30	Artikli 32 lõike 1 punktid a ja b
_____	Artikli 32 lõike 1 teine lõik
_____	Artikli 32 lõige 2
_____	Artikkel 33
_____	Artikkel 34
Artikkel 31	Artikkel 35
Artikkel 32	Artikli 2 punkt a
Artikkel 33	Artikkel 36
_____	█
_____	Artikkel 37
_____	Artikkel 39
_____	Artikkel 40

_____	Artikkel 41
_____	Artikkel 42
_____	Artikkel 43
_____	Artikkel 44
Artikkel 34	Artikli 45 lõike 1 punktid a–d
Artikli 35 lõige 1	Artikli 45 lõike 1 punkt e
Artikli 35 lõige 2	Artikli 45 lõige 2
Artikli 35 lõige 3	Artikli 45 lõige 3
█	Artikli 45 lõige 4
Artikkel 36	Artikkel 52
Artikli 37 lõige 1	Artikli 38 lõike 1 punkt a
Artikkel 38	_____
Artikkel 39	█ _____
Artikkel 40	_____
Artikkel 41	█ _____
Artikkel 42	█ _____
Artikkel 43	█ _____
Artikkel 44	█ _____

<i>Artikkel 45</i>	█ _____
<i>Artikkel 46</i>	█ _____
<i>Artikkel 47</i>	█ _____
<i>Artikkel 48</i>	█ _____
█ _____	<i>Artikkel 46</i>
█ _____	<i>Artikkel 47</i>
_____	<i>Artikkel 48</i>
█ _____	<i>Artikkel 49</i>
█ _____	<i>Artikkel 50</i>
█ _____	<i>Artikkel 51</i>
█ _____	<i>Artikkel 54</i>
Artikkel 49	Artikkel 55
Artikkel 50	█ _____
Artikkel 51	Artikkel 56
Artikkel 52	█ _____
<i>Artikkel 53</i>	█ _____
<i>Artikkel 54</i>	<i>Artikkel 53</i>
<i>Artikli 55 lõige 1</i>	█ _____

<i>Artikli 55 lõige 2</i>	<i>Artikli 37 lõige 2 ja artikli 47 lõige 3 ja artikkel 57</i>
█ _____	█ _____
Artikkel 56	Artikkel 61
Artikli 57 lõige 1	Artikli 58 lõige 1
Artikli 57 lõige 2	_____
Artikli 57 lõige 3	Artikli 58 lõige 2
Artikli 57 lõige 4	<i>Artikkel 60</i>
Artikkel 58	<i>Artikkel 59 ja artikkel 60</i>
<i>Artikkel 59</i>	Artikkel 62
█ _____	_____
Artikkel 60	Artikkel 63
Artikkel 61	Artikkel 64
Artikkel 62	<i>Artikkel 3</i>
Artikkel 63	_____
Artikkel 64	_____
<i>Artikkel 65</i>	Artikli 65 lõiked 1 ja 2
_____	Artikli 65 lõige 3
█ _____	█ _____

Artikkel 66	Artikkel 66
Artikkel 67	Artikkel 67
Artikkel 68	Artikkel 68
Artikkel 69	Artikkel 69
Artikkel 70	Artikkel 70
Artikkel 71	Artikkel 71
Artikkel 72	Artikkel 72
_____	Artikkel 73
Artikkel 73	<i>Artikkel 79</i>
<i>Artikli 74 lõige 1</i>	<i>Artikli 75 esimese lõigu punktid a, b ja c ning artikli 76 lõike 1 punkt a</i>
<i>Artikli 74 lõige 2</i>	<i>Artikkel 77</i>
_____	█ _____
█ _____	█ _____
█ _____	█ _____
_____	█ _____

_____	Artikkel 78
_____	█ _____
_____	Artikkel 80
Artikkel 75	_____
Artikkel 76	Artikkel 81
<i>I lisa</i>	<i>Artikli 76 lõike 1 punkt a</i>
<i>II lisa</i>	<i>Artikli 75 punkt a</i>
<i>III lisa</i>	<i>Artikli 75 punkt b</i>
<i>IV lisa</i>	<i>Artikli 75 punkt c</i>
<i>V lisa</i>	<i>I ja II lisa</i>
<i>VI lisa</i>	<i>II lisa</i>
_____	<i>III lisa</i>
█ _____	█ _____
█ _____	█ _____
█ _____	█ _____